

ບົດລາຍງານດ້ານສິດທິມະນຸດໃນ ສປປ ລາວ, ປະຈຳປີ 2019

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້:

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນປະເທດທີ່ມີລະບອບການປົກຄອງໂດຍພັກດຽວຕາມລັດຖະທຳມະນູນໂດຍມີພັກກາງການເມືອງພັກດຽວຄື ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ (ພປປລ). ການເລືອກຕັ້ງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຄັ້ງລ້າສຸດທີ່ໄດ້ມີຂຶ້ນໃນປີ 2016 ນັ້ນ ເປັນການເລືອກຕັ້ງທີ່ບໍ່ມີເສລີພາບ ແລະ ເປັນທຳ. ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ໄດ້ເລືອກເອົາຜູ້ສະໝັກໄວ້ທັງໝົດ ແລະ ການລົງຄະແນນສຽງກໍ່ເປັນສິ່ງຈຳເປັນສຳຫຼັບພົນລະເມືອງທັງໝົດ. ພາຍຫຼັງການເລືອກຕັ້ງ, ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາ ທ່ານ ທອງລຸນ ສີສຸລິດ ເປັນນາຍົກລັດຖະມົນຕີຄືນໃໝ່.

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບມີພາລະບົດບາດໃນການຮັກສາຄວາມສະຫງົບພາຍໃນ ແລະ ຮັບຜິດຊອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ; ພ້ອມນັ້ນ ກະຊວງຍັງມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຊີ້ນຳວຽກງານປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ວຽກງານການຈາລະຈອນ, ເຂົ້າອອກເມືອງ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດສັນຕິບານ, ກອງຫຼອນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ໜ່ວຍງານເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດອື່ນໆ. ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ກໍ່ຍັງມີໜ່ວຍງານເຈົ້າໜ້າທີ່ປະກອບອາວຸດ ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບປົກປັກຮັກສາຄວາມສະຫງົບພາຍໃນເຊັ່ນ: ການຕ້ານການກໍ່ການຮ້າຍ, ຕ້ານການກໍ່ກະບົດ ແລະ ຮັກສາຄວາມປອດໄພລຽບຕາມຊາຍແດນ. ອຳນາດການປົກຄອງຝ່າຍພົນລະເຮືອນ ຍັງຄົງຮັກສາການຄວບຄຸມຢ່າງມີປະສິດທິພາບເໝືອນກໍາລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ບັນຫາສຳຄັນທາງດ້ານສິດທິມະນຸດປະກອບດ້ວຍ: ການກັກຕົວໂດຍພະລະການ, ນັກໂທດທາງການເມືອງ, ການກວດສອບສິ່ນວນຊົນ, ການແຊກແຊງສິດທິໃນການຊຸມນຸມຢ່າງສັນຕິ ແລະ ເສລີພາບຂອງການລວມກຸ່ມ, ຂໍ້ຈຳກັດຕໍ່ການມີສ່ວນຮ່ວມທາງດ້ານການເມືອງ, ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ.

ໃນເວລາທີ່ລັດຖະບານ ໄດ້ດຳເນີນຄະດີ ແລະ ລົງໂທດບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ໜີ້ຮຸນພ້ອມກັບການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ແຕ່ຍັງບໍ່ມີການດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ລົງໂທດເຈົ້າໜ້າທີ່ໜີ້ຮຸນທຳຜິດບັນຫາອື່ນໆ, ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ແລະ ໜ່ວຍງານຮັກສາຄວາມສະຫງົບທີ່ລະເມີດສິດທິມະນຸດ ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກໂທດເທື່ອ.

ພາກທີ 1: ການໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນ ລວມທັງ ສິດເສລີພາບຈາກພຶດຕິກຳດັ່ງລຸ່ມນີ້,

ກ. ການຕັດອິດສະລະພາບໂດຍພະລະການ ແລະ ການຂ້າຊີວິດທີ່ຜິດກົດໝາຍ ຫຼື ຍ້ອນທາງການເມືອງ:

ຍັງບໍ່ທັນມີລາຍງານໃດເຊື່ອຖືໄດ້ເທື່ອວ່າ ລັດຖະບານ ຫຼື ໜ່ວຍງານຂອງລັດໄດ້ລະເມີດໂດຍການຂ້າຊີວິດແບບພະລະການ ຫຼື ແບບທີ່ຜິດກົດໝາຍ.

ຂ. ການຫາຍສາບສູນ:

ຍັງບໍ່ທັນມີລາຍງານກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ ຫຼື ຕາງໜ້າຂອງລັດຖະບານເທື່ອ. ໃນເດືອນທັນວາ 2018, ມີຄົນໄທທີ່ບໍ່ເຫັນດີກັບລະບອບການເມືອງໄທ 3 ທ່ານ ອາໄສຢູ່ໃນປະເທດ ໂດຍມີຊື່ວ່າ: ສຸລະໄຊ ດ່ານວັດທະນານຸສອນ, ພູ ສະນະ, ແລະ ກາສະລອງ (ຊຶ່ງຮູ້ພຽງຊື່ເທົ່ານັ້ນ), ໄດ້ຫາຍຕົວໄປ ໂດຍພົບຄັ້ງສຸດທ້າຍຢູ່ທີ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ 2 ມື້ກ່ອນ ພະນະທ່ານນາຍົກໄທຈະມາຢ້ຽມຢາມປະເທດ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ພາຍໃນເດືອນດຽວກັນ, ສິບຂອງ ພູ ສະນະ ແລະ ກາສະລອງ ກໍ່ໄດ້ພົບຢູ່ໄກ້ກັບແມ່ນ້ຳຂອງ, ຢູ່ຊາຍແດນທາງຝັ່ງໄທ. ສິບໄດ້ຖືກມັດ, ຜ່າທ້ອງ ແລະ ຍັດດ້ວຍຊີເມັນ, ແລະ ໜ້າຖືກທູບຕີຈົນບໍ່ສາມາດຈິ້ໄດ້. ຈົນມາຮອດເດືອນພະຈິກ ຄາດຕະກອນ ແລະ ສະຖານທີ່ການດາຍຍັງບໍ່ຮູ້ ແລະ ທ່ານ ສຸລະໄຊ ກໍ່ຍັງຄົງຫາຍຕົວຢູ່. ລັດຖະບານບໍ່ມີແຫຼ່ງການກ່ຽວກັບຄະດີ ແລະ ບອກປະຊາຄົມການທູດວ່າ ການສືບສວນການດາຍແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຝ່າຍໄທ. ສິນວນຊົນຕ່າງປະເທດໄດ້ລາຍງານວ່າ ລັດຖະບານໄດ້ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ໂທດຕາມຢ່າງໄກ້ຊິດ ແລະ ກັນນັກເຄື່ອນໄຫວທາງການເມືອງຂອງໄທ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນປະເທດ ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳທີ່ຕ້ານກັບລັດຖະບານທະຫານຂອງປະເທດໄທ.

ສອງນັກເຄື່ອນໄຫວທາງການເມືອງຂອງໄທຊື່ວ່າ ວູດທິພິງ ກາສະທໍາຄູນ ແລະ ອິດທິພິນ ສຸກແປ້ນ ຍັງຄົງຫາຍຕົວພາຍຫຼັງທີ່ຖືກລັກພາໂຕໃນ 2017 ແລະ ສູນຫາຍໃນ 2016. ລັດຖະບານຍັງສືບຕໍ່ກ່າວວ່າ ບໍ່ຮັບຮູ້ໃນການລັກພາໂຕ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສືບສວນ, ແລະ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຂໍຮ້ອງຈາກລັດຖະບານໄທໃນການສືບສວນບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ນີ້ແມ່ນຈຳນວນຄະດີທີ່ກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນຂອງນັກເຄື່ອນໄຫວທາງການເມືອງໄທ ທີ່ເປັນຕົວເລກລ້າສຸດໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ.

ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມຄືບໜ້າໃນປີ 2012 ສຳລັບກໍລະນີການຖືກລັກພາໂຕ ຂອງທ່ານ ສິມບັດ ສິມພອນ, ຊຶ່ງທ່ານເປັນຫົວໜ້າຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທີ່ມີບົດບາດ ແລະ ເປັນຜູ້ກໍ່ຕັ້ງສູນຝຶກອົບຮົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ໂດຍອອກກະສຽນແລ້ວ ຖືກລັກພາໂຕໃນປີ 2012 ໂດຍບັນດາບຸກຄົນທີ່ໃສ່ເຄື່ອງນຸ່ງສິດຽວລ້ວນ ພາຍຫຼັງທີ່ອາດເບິ່ງຄືການຢຸດລິດຂອງທ່ານໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ຈາລະຈອນໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແບບມີການວາງແຜນໃຫ້ມີການຢຸດລິດ.

ຄ. ການທໍລະນານ ແລະ ທາລຸນນະກຳອື່ນໆ, ຄວາມເຮັມນຸດສະທໍາ, ການປະຕິບັດ ຫຼື ການລົງໂທດທີ່ເສື່ອມຊາມ:

ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ໄດ້ຫ້າມພຶດຕິກຳດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງ. ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ນັກກົດໝາຍໄດ້ບອກວ່າ ມີນັກໂທດບາງຄົນຖືກຕີ ຫຼື ຖືກທໍລະນານດ້ວຍໄຟຟ້າຊ້ອດ. ນັກເຄື່ອນໄຫວສິດທິມະນຸດຄົນໜຶ່ງໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີຄົນນັບຖືສາດສະໜາຄຣິດ ໄດ້ຖືກຈັບກຸມ ແລະ ຖືກໄຟຟ້າຊ້ອດເມື່ອລາວປະຕິເສດທີ່ຈະຍົກເລີກສັດທາຕໍ່ພະເຈົ້າ. ນັກໂທດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບບາດເຈັບໂດຍສູນເສຍຄວາມສາມາດ

ໃນການໄດ້ຍິນຊົ່ວຄາວ. ສິນວນຊົນຕ່າງປະເທດໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີນັກໂທດໄດ້ຖືກຈັບກຸມຍ້ອນປະທ້ວງການສູນເສຍສິດໃນການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນ ແລ້ວຖືກຊັອດດ້ວຍໄຟຟ້າພາຍຫຼັງເຂົາເຈົ້າຖືກຈັບ ແລະ ອິດຫົວ ພ້ອມທັງສຸຂະພາບກໍ່ບໍ່ດີພາຍຫຼັງຕິດຄູກໄດ້ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງປີ. ໃນເດືອນເມສາ, ສີຟອງ ທີ່ຖືກຕິດຄູກນັບແຕ່ 2011 ຍ້ອນນໍາພາການປະທ້ວງບັນຫາທີ່ດິນຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ໄດ້ເສຍຊີວິດ. ລັດຖະບານກ່າວວ່າ ການເສຍຊີວິດຂອງລາວແມ່ນຕາຍຕາມສາເຫດປົກກະຕິ ແຕ່ມີບາງຄົນກໍ່ວ່າ ລາວຖືກທໍລະມານ.

ສະພາບຂອງຄູກ ແລະ ສູນກັກຂັງ:

ສະພາບ ແລະ ເງື່ອນໄຂດ້ານສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກພາຍໃນຄູກ ແລະ ສູນກັກຂັງ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນແຕ່ລະບ່ອນ ແລະ ຄູກບາງແຫ່ງແມ່ນຍັງຄົງມີສະພາບທີ່ໂຫດຮ້າຍຢູ່ ເນື່ອງຈາກຂາດເຂີນທາງດ້ານການສະໜອງສະບຽງອາຫານ, ສະພາບຄວາມແອອັດ ແລະ ການດູແລທາງການແພດທີ່ບໍ່ພຽງພໍ.

ສະພາບທາງກາຍະພາບ: ຫ້ອງຂັງມີຄວາມແອອັດ ໂດຍມີຕຽງທີ່ມີຄວາມກ້ວາງບໍ່ເກີນ 20 ອິນ ຫຼື 50.8 ຊມ. ຄູກບາງບ່ອນມີການລາຍງານວ່າ ມີການຄຸມຂັງຜູ້ກະທໍາຜິດທີ່ເປັນເດັກນ້ອຍ ຮ່ວມກັບຜູ້ໃຫຍ່ ເຖິງວ່າຈະບໍ່ມີສະຖິຕິທາງການ ຫຼື ຈາກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ຍິ່ງຍິນໄດ້ ຕໍ່ກັບຈໍານວນນັກໂທດທັງໝົດ ຫຼື ຈໍານວນນັກໂທດທີ່ແຍກຕາມເພດໃນທີ່ປະເທດ. ຍ້ອນຂາດພື້ນທີ່, ຜູ້ທີ່ຖືກກັກຕົວກ່ອນຖືກຕິດສິນໂທດ ແລະ ນັກໂທດທີ່ຖືກຕິດສິນແລ້ວ ມັກຖືກກັກຂັງໃນບ່ອນດຽວກັນ. ຍິ່ງບໍ່ທັນມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບອັດຕາການຕາຍໃນຄູກ ຫຼື ສູນກັກຂັງ ເຖິງວ່າ ຈະມີນັກກິດໝາຍຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ເວົ້າວ່າ ມີນັກໂທດບາງຄົນໄດ້ຕາຍໃນໄລຍະຜ່ານມາຢູ່ທີ່ ຄູກກັກຂັງແບບກາງແຈ້ງ ທີ່ແຂວງວຽງຈັນ ຍ້ອນສະພາບອາກາດທີ່ຮ້ອນເກີນໄປ. ໃນເດືອນພຶດສະພາ, ສິນວນຊົນຕ່າງປະເທດ ໄດ້ລາຍງານການຕາຍຂອງນັກໂທດຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ໃນເດືອນເມສາ ໂດຍເປັນນັກໂທດທີ່ຕິດຄູກມາແລ້ວແປດປີ. ກຸ່ມສິດທິມະນຸດໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານສືບສວນການຕາຍດັ່ງກ່າວ.

ບາງຄູກຄຸມຂັງ ບັງຄັບໃຫ້ນັກໂທດຈ່າຍເງິນໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາຍຫຼັງການປ່ອຍຕົວ ເພື່ອເປັນຄ່າອາຫານໃນເວລາຈໍາຄູກ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຄູກມີອາຫານທີ່ບໍ່ພຽງພໍ ຊຶ່ງຄອບຄົວຍາດຕິພັນນ້ອງໄດ້ປະກອບສ່ວນຊ່ວຍທາງດ້ານອາຫານ.

ເຖິງວ່າ ຄູກສ່ວນຫຼາຍຈະມີທ້ອງກວດພະຍາດ ທີ່ມີທັງທ່ານໝໍ ຫຼື ພະຍາບານເປັນພະນັກງານປະຈໍາ, ແຕ່ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການແພດຍັງບໍ່ຄ່ອຍພຽງພໍ. ບັນດານັກໂທດສາມາດເຂົ້າເຖິງພຽງແຕ່ການປິ່ນປົວຂັ້ນພື້ນຖານ ແຕ່ ການປິ່ນປົວພະຍາດທີ່ຮ້າຍແຮງ ແມ່ນບໍ່ມີ. ນັກໂທດໄດ້ຖືກສັກຢາກັນພະຍາດພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ເຂົ້າມາຄູກ, ຖ້າມີອາການປ່ອຍ ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຈ່າຍເງິນເພື່ອໄດ້ຢາປິ່ນປົວທີ່ຈໍາເປັນ. ໃນບາງຄູກຄຸມຂັງ, ນັກໂທດສາມາດໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວຢູ່ໂຮງໝໍຕໍາຫຼວດ ໂດຍສະເພາະຢູ່ສຸກເສີນ.

ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ: ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມກວດກາສະພາບເງື່ອນໄຂຕ່າງໆຂອງຄູກ ແລະ ສູນກັກຂັງຕ່າງໆ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກກັກຂັງສາມາດຍິນຄໍາຮ້ອງທຸກຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຝ່າຍຕຸລາການ ແລະ ຮຽກຮ້ອງການສືບສວນຕໍ່ກັບສາເຫດທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ສໍາລັບສະພາບທີ່ເປັນບັນຫາ, ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຍິ່ງບໍ່ມີລາຍງານຈາກບັນດານັກໂທດ, ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ ຫຼື ຍາດຕິພັນນ້ອງທີ່ຍິນຄໍາຮ້ອງຍ້ອນຢ້ານວ່າ ສະພາບການຄຸມຂັງຈະຍິ່ງລໍາບາກກວ່າເກົ່າ.

ຍິ່ງບໍ່ທັນມີເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດກາ ຕາງໜ້າໃຫ້ບັນດານັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ. ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຈໍາຢູ່ຄູກໄດ້ກໍານົດນະໂຍບາຍການຢ້ຽມນັກໂທດ. ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວສ່ວນຫຼາຍຈະເຂົ້າຢ້ຽມນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງໄດ້ໜຶ່ງຄັ້ງຕໍ່ເດືອນ. ບັນດານັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງສາມາດເຮັດກິດຈະກໍາທາງສາດສະໜາທີ່ເປັນວຽກສ່ວນຕົວບາງຢ່າງໄດ້ ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ສະໜອງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກັບການເຮັດກິດຈະກໍາສາດສະໜາທົ່ວໄປ.

ການຕິດຕາມກວດກາແບບເອກະລາດ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດບໍ່ອານຸຍາດໃຫ້ມີການຕິດຕາມກວດກາສະພາບຂອງຄູກແບບເອກະລາດ.

ງ. ການຈັບກຸມ ຫຼື ການຄຸມຂັງໂດຍພະລະການ:

ກິດໝາຍຫ້າມການຈັບກຸມ ຫຼື ການຄຸມຂັງໂດຍພະລະການ ແຕ່ມີບາງເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດບໍ່ເຄົາລົບຕໍ່ກົດລະບຽບ ຈຶ່ງພາໃຫ້ເກີດມີການຈັບກຸມ ຫຼື ຄຸມຂັງໂດຍພະລະການ.

ຂັ້ນຕອນການຈັບກຸມ ແລະ ການປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ:

ທັງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ແລະ ທະຫານມີສິດອໍານາດໃນການຈັບກຸມ ແຕ່ວ່າ ສ່ວນຫຼາຍຈະມີແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດສາມາດເຮັດໄດ້ເທົ່ານັ້ນ. ກິດໝາຍອານຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງມີສິດເຂົ້າເຖິງລະບົບຍຸດທໍາທີ່ກໍານົດຄວາມຖືກຕ້ອງທາງກິດໝາຍໃນເວລາການກັກຂັງຕົວເຂົາເຈົ້າ. ກິດໝາຍຍັງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ແຈ້ງຂໍທາດຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ ແລະ ບອກໃຫ້ຍາດຕິພັນນ້ອງເຂົາເຈົ້າຮູ້ພາຍໃນ 24 ຊົ່ວໂມງພາຍຫຼັງການຈັບກຸມ ແຕ່ສິ່ງນີ້ບໍ່ຄ່ອຍຖືກປະຕິບັດ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ. ມີລະບົບການປະກັນຕົວ ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຕິບັດໂດຍພະລະການ. ມີຂະບວນການທາງກິດໝາຍສໍາລັບການກັກຂັງພື້ນທີ່ສະເພາະໃນເຮືອນ, ໂດຍສະເພາະກໍລະນີທີ່ມີເຫດຜົນທາງດ້ານສຸຂະພາບ. ກິດໝາຍໃຫ້ສິດແກ່ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ, ຖືກຈັບ ຫຼື ຈໍາຄຸກນັ້ນມີຜູ້ຕາງໜ້າທາງດ້ານກິດໝາຍຕາມການຮຽກຮ້ອງ. ບັນດາກິດລະບຽບດັ່ງກ່າວບໍ່ມັກໄດ້ຮັບການເຄົາລົບ. ຕົວຢ່າງ: ສິນວນຊົນຕ່າງປະເທດໄດ້ລາຍງານວ່າ ນາງ ຫ້ວຍເຮືອງ ໄຊຍະບູລີ ໄດ້ຖືກຈັບກຸມໃນເດືອນກັນຍາໃນຂໍ້ຫາຕໍານິລັດຖະບານຢູ່ເຟດບຸກ (ກະລຸນາເບິ່ງຂໍ້ 2. ກ) ຊຶ່ງລາວບໍ່ໄດ້ຖືກອານຸຍາດໃຫ້ພົບກັບຄອບຄົວ ແລະ ມິດສະຫາຍໃນເວລາທີ່ມີການສືບສວນສອບສວນ.

ການຈັບກຸມທີ່ພະລະການ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດຍັງສືບຕໍ່ປະຕິບັດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ກໍານົດຂອງກິດໝາຍທີ່ອານຸຍາດໃຫ້ມີການຈັບກຸມໂດຍບໍ່ມີໝາຍຈັບ ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ. ຈາກການລາຍງານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດໄດ້ສອຍໃຊ້ການຈັບກຸມເປັນເຄື່ອງມືຂົ່ມຂູ່ຕົວບຸກຄົນ ຫຼື ຮຽກຮ້ອງສິນບິນ.

ໃນເດືອນພະຈິກ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດໄດ້ຈັບກຸມນັກເຄື່ອນໄຫວ 7 ຄົນທີ່ພົວພັນກັບກຸ່ມຮຽກຮ້ອງປະຊາທິປະໄຕ ຊຶ່ງໄດ້ມີການວາງແຜນ ແຕ່ຖືກຍົກເລີກ ໂດຍຈະເປັນການເດີນຂະບວນເພື່ອຮຽກຮ້ອງຄວາມສິນໃຈຈາກລັດຖະບານຕໍ່ກັບບັນຫາ "ການຍາດເອົາທີ່ດິນ" ແລະ ໂຄສະນາເພື່ອ

ສິດເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ. ນັກເຄື່ອນໄຫວໄດ້ຖືກປ່ອຍຕົວພາຍຫຼັງຖືກກັກຕົວໄດ້ 4 ວັນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຖືກຟ້ອງໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ອາຍາດິດງ.
ໃນບາງຄັ້ງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍຍັງກັກຂັງນັກໂທດ ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາການຖືກຕັດສິນໂທດແລ້ວ, ໂດຍສະເພາະຖ້າຫາກນັກໂທດບໍ່ສາ
ມາດຊໍາລະຄ່າປັບໄໝຂອງສານ.

ການຄຸມຂັງກ່ອນການພິຈາລະນາຄະດີ: ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການຄຸມຂັງໂດຍບໍ່ມີການພິຈາລະນາຄະດີ ຮອດໄລຍະ 1 ປີ. ໄລຍະເວລາຂອງ
ການຄຸມຂັງໂດຍປາສະຈາກການຮັບຟັງການຕັດສິນ ຫຼື ຂໍ້ກ່າວຫາຢ່າງເປັນທາງການກໍຈຳກັດຢູ່ໃນໄລຍະ 1 ປີເຊັ່ນດຽວກັນ. ອົງການໄອຍະ
ການປະຊາຊົນສູງສຸດແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ລາຍງານເຖິງຄວາມພະຍາຍາມໃນການໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ນຳເອົານັກໂທດທັງໝົດເຂົ້າສູ່ຂະບວນການ
ຕັດສິນຄະດີພາຍໃນກຳນົດເວລາ 1 ປີ ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ບາງຄັ້ງບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວ. ຈຳນວນທີ່ແທ້ຈິງຂອງຜູ້ທີ່ຖືກ
ຄຸມຂັງຫຼາຍກວ່າ 1 ປີ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຮູ້.

ຈ. ການປະຕິເສດຕໍ່ການເປີດເຜີຍການຕັດສິນຄະດີທີ່ຍຸຕິທຳໃຫ້ສາທາລະນະຊົນເຂົ້າຮ່ວມ:

ກົດໝາຍອານຸຍາດໃຫ້ມີລະບົບຫຼວກການທີ່ເປັນເອກະລາດ ແຕ່ການສໍາລາດບັງຫຼວງ ແລະ ຍັງມີຜູ້ພິພາກສາທີ່ປະຕິບັດຢູ່ນອກກົດໝາຍແຕ່ບໍ່
ທັນຖືກລົງໂທດ ກໍຍັງສືບຕໍ່ມີຢູ່. ມີລາຍງານວ່າຜູ້ພິພາກສາບາງຄົນມີການພົວພັນກັບການຮັບສິນບິນ. ອົງໃສ່ຄຳເວົ້າຂອງນັກກົດໝາຍພາຍໃນ
ທີ່ວ່າ ມັນມີຄວາມຍາກຫຼາຍສຳລັບປະຊາຊົນທີ່ມີເງິນໜ້ອຍ ໃນການທີ່ຈະຊະນະຄະດີໃນສານຍ້ອນບັນຫາການສໍາລາດບັງຫຼວງທີ່ມີຢ່າງກວ້າງ
ຂວາງ. ກອບນິຕິກຳໄດ້ກຳນົດໃຫ້ມີທະນາຍຈຳເລີຍ, ການກວດສອບຫຼັກຖານ ແລະ ການຕັ້ງຂໍສັນນິຖານຕໍ່ຄວາມບໍລິສຸດຂອງຈຳເລີຍ. ເຖິງຈະ
ມີຂໍ້ກຳນົດດັ່ງກ່າວ, ມີລາຍງານວ່າ ຜູ້ພິພາກສາໄດ້ຕັດສິນວ່າ ຜິດ ຫຼື ບໍລິສຸດ ກ່ອນການຂຶ້ນສານອົງຕາມການຕັດສິນໃຈ ບົນພື້ນຖານຕາມບົດ
ລາຍງານຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ຫຼື ການສືບສວນຂອງໄອຍະການ. ຈຳເລີຍສ່ວນຫຼາຍເລືອກທີ່ຈະບໍ່ມີທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ຜ່ານ
ການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານກົດໝາຍຍ້ອນຄວາມເຊື່ອທີ່ວ່າ ທະນາຍຄວາມບໍ່ສາມາດອາທິບາຍເພື່ອໃຫ້ສານຕັດສິນໃຈໄດ້.

ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ:

ກົດໝາຍໃຫ້ສິດໃນການຖືກພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີຢ່າງຍຸຕິທຳ ແລະ ເປີດກວ້າງໃຫ້ສາທາລະນະເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ຫາກວ່າ ສານຈະບໍ່ຄ່ອຍປະຕິ
ບັດຕາມສິດນີ້. ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ສາມາດຕັ້ງຂໍສັນນິຖານເຖິງຄວາມບໍລິສຸດຂອງຈຳເລີຍໄດ້. ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີສ່ວນຫຼາຍ ລວມ
ທັງຄະດີອາຍາ ແມ່ນອົງໃສ່ການກວດສອບຜູ້ທີ່ຖືກກ່າວຫາເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ອົງໃສ່ການທົບທວນຫຼັກຖານ. ຈຳເລີຍບໍ່ມີສິດທາງກົດໝາຍໃນ
ການຮູ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງການຟ້ອງເຂົ້າເຈົ້າ ແຕ່ກົດໝາຍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ບອກບຸກຄົນໃຫ້ຮູ້ເຖິງສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການ
ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີແມ່ນເປີດກວ້າງໃຫ້ສາທາລະນະເຂົ້າຮ່ວມ ຍົກເວັ້ນຄະດີສະເພາະທີ່ຕິດພັນກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ ຫຼື ກ່ຽວ
ຂ້ອງກັບບັນຫາຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມລັບຂອງຊາດ ຫຼື ທີ່ກ່ຽວກັບເດັກນ້ອຍທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 16 ປີ.

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ຈຳເລີຍມີສິດທີ່ຈະວ່າຄວາມໃຫ້ຕົນເອງ ພ້ອມການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກນັກກົດໝາຍ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໆ ແຕ່ວ່າ ນັກກົດໝາຍທີ່
ມີຄຸນວຸດທິກໍຍັງຂາດເຂີນ. ນັກກົດໝາຍບາງຄັ້ງບໍ່ຢາກວ່າຄວາມໃຫ້ຄະດີທີ່ລະອຽດອ່ອນຍ້ອນຢ້ານຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງໃນທ້ອງຖິ່ນ. ການ
ເຜີຍແຜ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມພົບວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດບາງຄັ້ງນາບູ ຫຼື ພາໃຫ້ພະຍານໝົດຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື. ພາລະບົດບາດ
ຂອງທະນາຍຄວາມຈຳເລີຍຖືກຈຳກັດເຊັ່ນ: ການຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາການຕັດສິນ ຫຼື ການອຸທອນຕໍ່ຄະດີທີ່ເປັນດ້ານວິຊາການ ນອກເໜືອ
ຈາກການຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ, ບໍ່ເຫັນດີຕໍ່ຫຼັກຖານ ຫຼື ອະທິບາຍເຖິງຄວາມຈິງເພື່ອປົກປ້ອງຈຳເລີຍ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໃຊ້ງົບປະມານຂອງ
ລັດເພື່ອເປັນຄ່າທະນາຍຄວາມໃຫ້ຈຳເລີຍສະເພາະໃນຄະດີທີ່ມີເດັກນ້ອຍ, ຄະດີທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຕັດອິດສະຫຼະພາບຕະຫຼອດຊີວິດ ຫຼື ໂທດປະ
ຫານຊີວິດ, ແລະ ຄະດີທີ່ມີຄວາມຊັບຊ້ອນສະເພາະເຊັ່ນ: ຄະດີທີ່ມີຄົນຕ່າງປະເທດ. ໃນນີ້ບໍ່ມີສິດທາງດ້ານກົດໝາຍສຳລັບຈຳເລີຍທີ່ຈະມີເວ
ລາ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ພຽງພໍເພື່ອກຽມຕົວກ່ອນການພິຈາລະນາໃນສານ.

ສຳລັບຄ່າທຳນຽມ, ລັດຖະບານອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຊ່ວຍແປພາສາອະທິບາຍເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍ ແລະ ບັນດາສິດຂອງຈຳເລີຍໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ
ບັນດາເຜົ່າ ແລະ ບັນດາຄົນຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດສື່ສານພາສາລາວໄດ້.

ບັນດາຈຳເລີຍອາດມີຜູ້ໃດກໍ່ໄດ້ນອກເໜືອຈາກທະນາຍຄວາມ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າກະກຽມເອກະສານຄະດີ ແລະ ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນເວລາມີ
ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ. ຈຳເລີຍອາດຕັ້ງຄຳຖາມ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ມີພະຍານ, ແລະ ສະເໜີຫຼັກຖານໂດຍຕົນເອງວ່າຄວາມເອງ. ຈຳເລີຍ
ອາດປະຕິເສດໃນການຕອບຄຳຖາມຢູ່ສານ ເຖິງວ່າ ຈະມີລາຍງານກ່ຽວກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ກຳນົດໂທດໜັກຂຶ້ນກວ່າເກົ່າກັບຈຳເລີຍ ຜູ້ທີ່ບໍ່ຍອມ
ຮ່ວມມືນຳ. ສິດໃນການຂໍອຸທອນແມ່ນບໍ່ມີ.

ນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງໃນຄະດີການເມືອງ:

ບໍ່ມີສະຖິຕິທາງການ ຫຼື ຂໍ້ມູນຕົວເລກທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືກ່ຽວກັບຈຳນວນຂອງນັກໂທດການເມືອງ. ໃນເດືອນມິຖຸນາ, ມີພົນລະເມືອງ 9 ຄົນ ຈາກ
ແຂວງເຊກອງ ໄດ້ຖືກຕັດສິນຈາກ 2 ຫາ 6 ປີ ສຳລັບຂໍ້ຫາການປະທ້ວງໃນປີ 2017 ທີ່ກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈຂອງລັດຖະບານທີ່ໃຫ້ສຳປະ
ທານແກ່ບໍລິສັດຫວຽດນາມ ເພື່ອປູກຕົ້ນຢາງພາລາໃນທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຊຶ່ງຜ່ານມາ ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກໃຊ້ເພື່ອການລ້ຽງສັດ. ບັນດາອົງ
ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ສົມມວນຊົນຕ່າງປະເທດໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບນັກໂທດການເມືອງ 3 ຄົນ ໃນປີ 2018. ໃນນີ້ ມີທ້າວ ສິນພອນ ພິນ
ມະສອນ, ທ້າວ ສຸກັນ ໃຈທາດ ແລະ ທ້າວ ລອດຄຳ ທຳມະວິງ ທີ່ກະທຳຜິດ ແລະ ຖືກຕັດສິນໃນປີ 2017 ໃຫ້ຈຳຄຸກ 20 ປີ, 16 ປີ ແລະ 12 ປີ
ຕາມລຳດັບ, ພ້ອມການສົ່ງຟ້ອງຫຼາຍຂໍ້ຫາເຊັ່ນ: ການກະບົດ, ໂຄສະນາດ້ານລັດຖະບານ ແລະ ການຊຸມນຸມໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອກໍ່ຄວາມວຸ້ນ
ວາຍໃນສັງຄົມ.

ການຕອບຕິບຸກຄົນທີ່ເຄື່ອນໄຫວການເມືອງຢູ່ນອກປະເທດ:

ໃນວັນທີ 26 ສິງຫາ, ທ້າວ ອັອດ ໄຊຍະວິງ ທີ່ເປັນນັກເຄື່ອນໄຫວຮຽກຮ້ອງປະຊາທິປະໄຕຄົນລາວ ອາໄສໃນປະເທດໄທ ໄດ້ຫາຍຕົວໄປ, ຊຶ່ງຍັງບໍ່ທັນພົບຕົວລາວຮອດເດືອນພະຈິກ. ລາວໄດ້ວິຈານລັດຖະບານລາວ ແລະ ກຳລັງຂໍລິໄພໃນປະເທດທິສາມ. ຜູ້ລາຍງານພິເສດຂ່າວສົດທິມະນຸດຂອງຈຳເລີຍປະຈຳສະຫະປະຊາຊາດ ກ່າວວ່າ ທ້າວ ອັອດ ອາດຫາຍຕົວໄປ.

ຂັ້ນຕອນການຕັດສິນຄະດີທາງແພ່ງ ແລະ ການແກ້ໄຂ:

ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ຕຸລາການມີຄວາມເປັນເອກະລາດໃນການພິຈາລະນາຄະດີແພ່ງ, ແຕ່ການປະຕິບັດຄຳສັ່ງຂອງສານຍັງຖືເປັນບັນຫາ. ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງອາດຊອກຫາການແກ້ໄຂທາງແພ່ງເມື່ອມີການລະເມີດສິດທາງແພ່ງ ຫຼື ສິດທາງການເມືອງໃນສານອາຍາ ຫຼື ປະຕິບັດຕາມການແກ້ໄຂທາງດ້ານບໍລິຫານຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ. ບັນດາບຸກຄົນອາດຊອກຫາວິທີການພິຈາລະນາຄົນການແກ້ໄຂເມື່ອມີການລະເມີດສິດທາງສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳຢູ່ສານແພ່ງ.

ການຊົດເຊີຍທາງດ້ານທີ່ດິນ:

ບາງຄອບຄົວໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍຍ້ອນໂຄງການລົດໄຟທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ປະເທດຈີນ, ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຕົວ່າກ່ຽວກັບການຊົດເຊີຍທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍສຳລັບເຂົາເຈົ້າ. (ກະລຸນາເບິ່ງ ຂໍ້ 1.໑).

ສ. ການແຊກແຊງແບບພະລະການ ຫຼື ຜິດກົດໝາຍຕໍ່ສິດທິສ່ວນບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ, ທີ່ພັກອາໄສ ຫຼື ການຕິດຕໍ່ພົວພັນ:

ໂດຍທົ່ວໄປ ກົດໝາຍທຳມະຊາດກຳນົດຖານທີ່ຂ້າງເທິງ ແຕ່ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ຂໍ້ຍົກເວັ້ນດ້ານກົດໝາຍຄວາມໝັ້ນຄົງຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເມື່ອໃດທີ່ເຫັນວ່າ ເປັນໄພຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ກົດໝາຍທຳມະຊາດຄົ້ນຫາ ແລະ ຮີບຊັບສິນແບບຜິດກົດໝາຍ ແຕ່ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ພັດຍັງບໍ່ຕ້ອງການໝາຍຄົ້ນ. ເຖິງວ່າກົດໝາຍແມ່ນກຳນົດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດຂໍອະນຸຍາດໝາຍຄົ້ນຈາກໂອຍະການ ຫຼື ຜູ້ພິພາກສາຄະດີອາຍາ, ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍບໍ່ຂໍອະນຸຍາດກ່ອນ. ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດ. ບັນດາກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດອະນຸຍາດໃຫ້ລັດຖະບານຕິດຕາມກວດກາການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງບຸກຄົນ ແລະ ການສື່ສານສ່ວນບຸກຄົນ ເຊັ່ນ: ຕິດຕາມໂທລະສັບມິຖີ ແລະ ອີເມວໂດຍທີ່ບໍ່ມີໝາຍຄົ້ນ (ກະລຸນາເບິ່ງຂໍ້ 2.໓).

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕິດຕາມກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງພົນລະເມືອງຜ່ານເຄືອຂ່າຍເຜົ່າລະວັງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຕໍາຫຼວດລັບ. ແຜນງານຊຸກຍູ້ກອງຫຼອນໃນພື້ນທີ່ຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງນາຍບ້ານ ແລະ ຕໍາຫຼວດຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງໄດ້ແບ່ງປັນພາລະຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງສັງຄົມ ແລະ ໄດ້ລາຍງານກໍລະນີຄວາມບໍ່ສະຫງົບໃຫ້ກັບຕໍາຫຼວດ. ບັນດາສະມາຊິກທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວເຊັ່ນ: ສະມາຊິກຂອງສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ສະມາຊິກຂອງສູນກາງຊາວໜຸ່ມ ແລະ ສະມາຊິກຂອງອົງການແນວລາວສ້າງຊາດ ຍັງຕິດຕາມກວດກາພົນລະເມືອງ.

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງແຕ່ງງານກັບຄົນຕ່າງປະເທດກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານກ່ອນ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາດຈະຍົກເລີກການແຕ່ງງານທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ຈັບກຸມ ຫຼື ປັບໄໝທັງຝ່າຍຊາຍ ແລະ ຝ່າຍຍິງ. ຕາມທຳມະດາ ລັດຖະບານຈະອະນຸຍາດໃຫ້ມີການແຕ່ງງານ ແຕ່ຫາກວ່າ ຂັ້ນຕອນການອະນຸຍາດແມ່ນໃຊ້ເວລາດົນ ແລະ ມີຫຼາຍຂອດ ຈິ່ງພາໃຫ້ເກີດການສ້າງໂອກາດແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນການຮຽກສົນບິນ. ການຢູ່ຮ່ວມກັນກັບຄົນຕ່າງປະເທດໂດຍບໍ່ໄດ້ແຕ່ງດອງກັນກ່ອນ ແມ່ນຜິດກົດໝາຍ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ກໍລະນີດັ່ງກ່າວບໍ່ຄ່ອຍຖືກດຳເນີນຄະດີ.

ພາກທີ 2. ການເຄົາລົບຕໍ່ສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງ, ລວມທັງບັນດາສິດທິດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ກ. ສິດເສລີພາບໃນການສະແດງອອກ ລວມທັງນັກຂ່າວ:

ກົດໝາຍກຳນົດສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງໃນການສະແດງອອກ, ລວມທັງສິດເສລີພາບຂອງນັກຂ່າວ, ແຕ່ລັດຖະບານຍັງຈຳກັດການປາກເວົ້າ ແລະ ຂີດຂຽນກ່ຽວກັບປະເດັນການເມືອງຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ແລະ ຍັງຫ້າມການດຳນິວິຈານຂອງສັງຄົມທີ່ເຫັນວ່າມັນຈະເປັນການທຳລາຍຊື່ສຽງຂອງຕົນ

ສິດເສລີພາບໃນການສະແດງອອກ: ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງມີສິດໃນການດຳນິວິຈານລັດຖະບານ ແຕ່ຫ້າມການໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສິດພາກລັດ, ສ້າງເລື່ອງບິດເບືອນຕໍ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຫຼື ລັດຖະບານ, ຍຸແຍ່ສ້າງຄວາມບໍ່ເປັນລະບຽບ ຫຼື ການໂຄສະນາຂໍ້ມູນເພື່ອບັນທອນຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຊື່ສຽງຂອງລັດຖະບານ. ໃນວັນທີ 16 ເດືອນກັນຍາ, ຕໍາຫຼວດໄດ້ຈັບກຸມ ນາງ ຫ້ວຍເຮືອງ ໄຊຍະບູລີ ໃນຂໍ້ຫາກ່າວປະນາມປະເທດຊາດ ເມື່ອລາວໄດ້ວິຈານຢູ່ເຟດບຸກກ່ຽວກັບການຕອບຕິດຂອງລັດໃນເວລາທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມຢູ່ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ສາລະວັນ. ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ລາວໄດ້ໃຊ້ສື່ສັງຄົມອອນລາຍເພື່ອວິພາກວິຈານການຕິດສິນບິນ ແລະ ຄວາມໂລພາຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ. ລາວຖືກພິຈາລະນາຄະດີວ່າມີຄວາມຜິດ ແລະ ຖືກຕັດສິນໃນເດືອນພະຈິກໃຫ້ຈຳຄູກຮອດ 5 ປີ ແລະ ປັບໄໝ 20 ລ້ານກີບ (ຫຼື 2.260 ໂດລາ).

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ໂດຍທົ່ວໄປຈະຈັດການກວດກາຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ວຍຕົນເອງ ໂດຍສະເພາະພາຍຫຼັງປີ 2012 ທີ່ມີການຫາຍຕົວຂອງບຸກຄົນເຮັດວຽກໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທີ່ສາກົນຍອມຮັບ. ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານໄດ້ກ່າວວ່າ ເຂົາເຈົ້າພະຍາຍາມທີ່ຈະຫຼີກລ້ຽງໃນການເວົ້າບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ອາດເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານລ້າຊ້າການອະນຸມັດບິດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ຈຳເປັນຕໍ່ການປະຕິບັດວຽກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ. ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານລາຍງານວ່າ ບັນດາພົນລະເມືອງໄດ້ຖືກສິດສອນຕັ້ງແຕ່ໄວໜຸ່ມ ບໍ່ໃຫ້ວິພາກວິຈານລັດຖະບານ.

ນັກຂ່າວ ແລະ ສິນວນຊົນ ລວມທັງສິນວນຊົນທາງອອນລາຍ: ລັດເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຄອບຄຸມສິ່ງສິ່ງພິມ ແລະ ສື່ອີເລັກໂທນິກພາຍໃນເປັນ

ສ່ວນຫຼາຍ. ຂ່າວພາຍໃນໄດ້ນຳສະເໜີໃຫ້ເຫັນເຖິງນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ. ລັດຖະບານອະນຸຍາດໃຫ້ມີສິ່ງພິມທີ່ເປັນວາລະສານຂອງເອກະຊົນທີ່ລາຍງານຂ່າວບໍ່ແມ່ນໃນລັກສະນະດ້ານການເມືອງ ເຊັ່ນ: ວາລະສານຂ່າວທີ່ເນັ້ນໜັກສະເພາະທຸລະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການຄ້າ. ຕາມຫຼັກການແລ້ວ ສິ່ງມວນຊົນຕ່າງປະເທດຈະຕ້ອງສົ່ງທົ່ວຂໍ້ຂ່າວຂອງຕົນໃຫ້ລັດຖະບານກ່ອນມີການຕີພິມ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ອຳນາດການປົກຄອງບໍ່ໄດ້ບັງຄັບມາດຕະການຄວບຄຸມນີ້. ລັດຖະບານບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ສຳນັກຂ່າວຕ່າງປະເທດມາຕັ້ງສຳນັກງານໃນປະເທດ ຍົກເວັ້ນສຳນັກຂ່າວທີ່ມາຈາກຊາດຄອມມູນິດທີ່ເປັນເພື່ອນບ້ານເຊັ່ນ: ປະເທດຈີນ ແລະ ປະເທດຫວຽດນາມ.

ເຖິງວ່າ ລັດຖະບານຈະຄວບຄຸມການເຜີຍແຜ່ທາງໂທລະພາບ ແລະ ວິທະຍຸພາຍໃນຢ່າງໄກ້ຄືກັນ ແຕ່ກໍາບໍ່ໄດ້ແຊກແຊງການກະຈາຍສຽງຈາກຕ່າງປະເທດ. ພົນລະເມືອງມີເວັບໄຊ 24 ຊົ່ວໂມງໃນການເຂົ້າເຖິງສະຖານນິຂ່າວສາກົນຜ່ານໂທລະພາບທາງດາວທຽມ ແລະ ເຄເບິນ. ລັດຖະບານຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຈົ້າຂອງຜູ້ທີ່ມີເຄື່ອງຮັບສັນຍານດາວທຽມໃຫ້ມາຈິດທະບຽນ ແລະ ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມໃບອະນຸຍາດ 1 ເທື່ອ, ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາດຕະການສ້າງລາຍຮັບ ແຕ່ກໍບໍ່ແມ່ນຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫ້າມນຳໃຊ້ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ລັດຖະບານໄດ້ຫ້າມການເຄື່ອນໄຫວຂອງນັກຂ່າວຕ່າງປະເທດ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຕິເສດນັກຂ່າວທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຢ່າງເສລີ ແລະ ໃນເວລາທີ່ເດີນທາງ ກໍຂໍໃຫ້ນັກຂ່າວໄປກັບເຈົ້າໜ້າທີ່.

ການກວດກາ ຫຼື ການຈຳກັດເນື້ອໃນຂ່າວ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈະທຳການກວດສອບເນື້ອໃນຂອງທຸກໆບົດຄວາມທີ່ພິມລົງໃນວາລະສານຂອງເອກະຊົນ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີການຈັດພິມໄປແລ້ວ ແລະ ສາມາດປັບໄໝລົງໂທດຕໍ່ບົດຄວາມທີ່ບໍ່ກົງກັບການອະນຸຍາດຂອງລັດຖະບານ. ບັນດາສຳນັກພິມ ແລະ ນັກຂ່າວ ໂດຍທົ່ວໄປຈະຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂ່າວທີ່ລັດຖະບານຈະອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຕີພິມ ແລະ ໃຫ້ນັກຂ່າວຈັດການກວດກາເນື້ອໃນດ້ວຍຕົວເອງ. ກົມສິ່ງມວນຊົນ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວບໍ່ໄດ້ຍິ່ງຍິນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ລັດຖະບານບໍ່ຜ່ານເນື້ອໃນຂ່າວໃຫ້ຕີພິມໃນຊ່ວງປີໜຶ່ງມີຈັກບົດ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຫ້າມການເຜີຍແຜ່ສື່ ຫຼື ເອກະສານຕ່າງໆທີ່ເຫັນວ່າ ບໍ່ເໝາະສົມ ແລະ ຈະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍຕໍ່ວັດທະນະທຳຂອງຊາດ, ຫຼື ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນທາງການເມືອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ພົບວ່າ ມີບຸກຄົນໃດກະທຳຄວາມຜິດໃນການກະຈາຍສື່ທີ່ເຫັນວ່າມີລັກສະນະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍໃຫ້ແກ່ວັດທະນະທຳຂອງຊາດແມ່ນຈະຖືກປັບໄໝຕັ້ງແຕ່ 1 ຫາ 3 ເທົ່າຂອງມູນຄ່າສື່ເຜີຍແຜ່ດັ່ງກ່າວ ຫຼື ຈະຖືກຕັດອິດສະຫຼະພາບເປັນເວລາໜຶ່ງປີ.

ສິດເສລີພາບໃນການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ:

ລັດຖະບານຄຸ້ມຄອງການບໍລິການອິນເຕີເນັດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດສອບການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແຕ່ກໍບໍ່ໄດ້ກົດກັ້ນການເຂົ້າເຖິງເວບໄຊຕ່າງໆ. ລັດຖະບານເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈາລະຈອນຂອງລະບົບອິນເຕີເນັດທັງໝົດຜ່ານປະຕູດຽວ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສາມາດກວດກາ ແລະ ຈຳກັດເນື້ອຫາໄດ້, ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມສາມາດທາງດ້ານເຕັກນິກຂອງທາງພາກລັດໃນການຕິດຕາມກວດສອບການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດແມ່ນມີຄວາມຈຳກັດກໍຕາມ. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງລະບົບອິນເຕີເນັດຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເປັນຜູ້ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງລະບົບອິນເຕີເນັດທັງໝົດ. ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວໄດ້ກຳນົດໃຫ້ຜູ້ສະໜອງການບໍລິການດ້ານອິນເຕີເນັດຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດ ແລະ ເຊື່ອມລະບົບຈາລະຈອນເຄືອຄ່າຍອິນເຕີເນັດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການຕິດຕາມກວດກາ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອາດສະຍາກຳທາງຄອມພິວເຕີ ໄດ້ກຳນົດໂທດຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ດິກໃນຄວາມສ່ຽງ ໂດຍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາບຸກຄົນມາຈິດທະບຽນເວບໄຊສື່ສັງຄົມອອນລາຍທີ່ມີສື່ເຕັມຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ພາໃຫ້ເກີດຄວາມຍາກຂຶ້ນໃນການແປງປັນທົ່ວຂ່າວ ຫຼື ຂ່າວສານອື່ນໆທີ່ປົກປິດຊື່ຂອງບຸກຄົນ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບຕໍ່ກັກຕົວ ຫຼື ຈັບກຸມບັນດາບຸກຄົນທີ່ວິຈານລັດຖະບານ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ເຕືອນບັນດາຜູ້ໃຊ້ສື່ສັງຄົມອອນລາຍເປັນລາຍບຸກຄົນເພື່ອຢຸດຕິການສະເໜີຂ່າວທີ່ເຂົາເຈົ້າເຊື່ອວ່າມັນກະທົບຕໍ່ນະໂຍບາຍຂອງລັດລວມທັງຂ່າວທີ່ກ່ຽວກັບມາດຕະການຕອບໂຕ້ຂອງລັດຕໍ່ກັບເຫດການນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການສັລາດບັງຫຼວງ.

ກົດໝາຍຫ້າມການເຜີຍແຜ່ເນື້ອໃນຂ່າວສະເພາະດ້ານ ໃນອິນເຕີເນັດ ລວມທັງປະໂຫຍກຄຳເວົ້າທີ່ເປັນການຫຼອກລວງ ແລະ ຄຳເວົ້າທີ່ຕ້ານພັກ ແລະ ລັດ. ກະຊວງໂປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ມີພາລະບິດບາດໃນການຊີ້ນຳບັນດາຜູ້ໃຫ້ບໍລິການອິນເຕີເນັດເພື່ອຍົກເລີກການໃຫ້ບໍລິການແກ່ບັນດາຜູ້ຊົມໃຊ້ ທີ່ພົບວ່າ ມີການລະເມີດກົດໝາຍ.

ສິດເສລີພາບທາງວິຊາການ ແລະ ກິດຈະກຳທາງວັດທະນະທຳ:

ກົດໝາຍກຳນົດສິດເສລີພາບທາງວິຊາການ, ແຕ່ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດຂໍ້ຈຳກັດຕ່າງໆ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ໄດ້ມີການຄຸ້ມຄອງຢ່າງໄກ້ຄືກັນຕໍ່ຫຼັກສູດການສຶກສາ, ລວມທັງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ວິທະຍາໄລເອກະຊົນຕ່າງໆ.

ນັກວິຊາການທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ຕ້ອງການດຳເນີນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ອາດຈະພົບກັບບັນຫາທາງດ້ານຂໍ້ຈຳກັດໃນການເດີນທາງ, ການເຂົ້າແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ສິ່ງພິມຕ່າງໆ. ລັດຖະບານກຳນົດໃຫ້ມີການສະ ເໜີຂໍອະນຸຍາດເດີນທາງອອກນອກປະເທດ ແລະ ກິນໂກຕ່າງໆສຳລັບພະນັກງານວິຊາການຂອງລັດ ທີ່ຈະເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດເພື່ອການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ເພື່ອຮັບເອົາທຶນການສຶກສາ.

ລັດຖະບານຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາຜູ້ຜະລິດຮູບເງົາ ແລະ ເພງໃຫ້ສົ່ງບັນດາຜົນງານການບັນທຶກທີ່ຜະລິດຢູ່ໃນສະຕູດີໂອຂອງລັດເພື່ອການກວດກາຢ່າງເປັນທາງການ. ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ພະຍາຍາມຄວບຄຸມ ແລະ ຈຳກັດການເຜີຍແຜ່ວັດທະນະທຳຂອງໂທທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ເພງ ແລະ ວົງການບັນເທີງຂອງລາວ, ແຕ່ຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງກ່າວກໍມີພຽງເລັກໜ້ອຍເທົ່ານັ້ນ.

ຂ. ເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມຢ່າງສັນຕິ ແລະ ການເຕົ້າໂຮມເປັນສະມາຄົມ:

ລັດຖະບານຈຳກັດສິດເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມຢ່າງສັນຕິ ແລະ ການເຕົ້າໂຮມເປັນສະມາຄົມ.

ສິດເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມຢ່າງສັນຕິ:

ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ໃຫ້ສິດເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມຢ່າງສັນຕິ ແລະ ຫ້າມການເຂົ້າຮ່ວມປະທ້ວງ, ເດີນຂະບວນ ຫຼື ມີພິດຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ "ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມວຸ້ນວາຍ ຫຼື ຄວາມບໍ່ສະຫງົບໃນສັງຄົມ" ໂດຍປາສະຈາກການອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ. ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກລົງໂທດຈຳຄູກສູງສຸດ 5 ປີ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ ສິ່ງນີ້ບໍ່ຄ່ອຍຖືກບັງຄັບໃຊ້. ໃນເດືອນຕຸລາ 2018 ຕຳຫຼວດແຂວງສະຫວັນນະເຂດເຂົ້າປົດຄອນເສີດການກຸສົນ ຊຶ່ງນັກຮ້ອງ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມພາກັນໃສ່ເສື້ອຍືດທີ່ມີຄຳເວົ້າເຊັ່ນ: "ຂ້ອຍບໍ່ມີເງິນຈ້າງເຂົ້າເຮັດວຽກ".

ສິດເສລີພາບໃນການເຕົ້າໂຮມເປັນສະມາຄົມ:

ກົດໝາຍໄດ້ຈຳກັດຢ່າງເຂັ້ມງວດຕໍ່ສິດເສລີພາບຂອງການເປັນສະມາຄົມ. ຕົວຢ່າງ: ບັນດາກຸ່ມການເມືອງທີ່ນອກເໜືອຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຮອງໂດຍພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແມ່ນຫ້າມເດີນຂາດ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ລັດຖະບານບາງຄັ້ງກໍ່ຊີ້ນຳຄະນະບໍລິຫານງານຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ບັງຄັບບາງອົງການໃຫ້ປ່ຽນຊື່ ເພື່ອຖອນຄຳສັບທີ່ເບິ່ງຄືລະອຽດອ່ອນເຊັ່ນ: "ສິດທິ".

ບັນດາລະບຽບການຂອງການຂຶ້ນທະບຽນນຳພາກລັດ ໄດ້ປະກາດໃຊ້ກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລລວມທັງ ສະມາຄົມຕ່າງໆທີ່ເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ມີອາຊີບ, ວິຊາການ ແລະ ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນລະດັບຂັ້ນເມືອງ, ແຂວງ ຫຼື ສູນກາງ, ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບກອບວຽກ ແລະ ການຮັບສະມາຊິກຂອງສະມາຄົມ. ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ ມີຫຼາຍຂອດ, ໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 2 ປີ ໃນພາກປະຕິວັດຕົວຈິງ, ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈຳກັດຄວາມສາມາດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ ໃນການເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານ ແລະ ເຮັດກິດຈະກຳໃດໆທີ່ປາສະຈາກການແຊກແຊງ. ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ມີມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 60.000 ໂດລາ. ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຈະຕ້ອງຍອມຮັບ "ຄຳແນະນຳ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ" ຈາກລັດຖະບານເພື່ອຮັບປະກັນເຖິງການເຄື່ອນໄຫວທີ່ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ບັນດາກົດໝາຍ.

ການເກັບອາກອນນຳອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແມ່ນແຕກຕ່າງກັນຈາກອົງການໜຶ່ງໄປອີກອົງການອື່ນ. ເງື່ອນໄຂການເກັບອາກອນສຳລັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບເງິນທຶນຈາກຕ່າງປະເທດອາດຈະມີບັນຫາ ແລະ ແຕກຕ່າງອອກໄປ ສ່ວນຫຼາຍຈະຂຶ້ນກັບບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ມີການເຈລະຈາກ່ອນໜ້າ.

ມີກະຊວງຈຳນວນໜຶ່ງປະກົດວ່າ ມີທ່າທິເປີດຮັບການຮ່ວມມືກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຫຼາຍຂຶ້ນ ຊຶ່ງມັນສະແດງອອກຜ່ານການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການເຊີນເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນລະດັບກະຊວງ, ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກລັດໃນກອງປະຊຸມປົກສາຮ່ວມກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ບັນດາກະຊວງເອົາໃຈໃສ່ຮັບຟັງຄຳຄິດເຫັນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດໃນການຮ່າງນິຕິກຳ. ລັດຖະບານຍັງເຊີນບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມກາງສະໄໝ ແລະ ກອງປະຊຸມເປີດກວ້າງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ. ເຖິງວ່າ ຈະມີບາງທິດທາງດ້ານບວກ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຍັງພົບຫຼາຍສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຈັດຕັ້ງພາລະບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຄ. ສິດເສລີພາບທາງສາດສະໜາ:

ເບິ່ງລາຍງານຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດສະຫະລັດອາເມລິກາກ່ຽວກັບ ສິດເສລີພາບທາງສາດສະໜາສາກົນ ທີ່ເວບໄຊ: <https://www.state.gov/religiousfreedomreport/>.

ງ. ສິດເສລີພາບໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ:

ລັດຖະບານຈຳກັດສິດເສລີພາບໃນການເຄື່ອນຍ້າຍພາຍໃນ, ເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດ, ການຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ການກັບຄືນສູ່ພູມສັນຖານ. ການເຄື່ອນຍ້າຍພາຍໃນປະເທດ: ພົນລະເມືອງທີ່ເດີນທາງເພື່ອວັດຖຸປະສົງທາງສາດສະໜາ ລວມທັງການໄປເພື່ອເທດສະໜາ, ໃຫ້ຄຳສອນ ຫຼື ຍ້ຽນຢາມໂບດຕ່າງໆ ໄດ້ຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໄປຂໍອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ. ຂັ້ນຕອນດັ່ງກ່າວສາມາດໃຊ້ເວລາຫຼາຍອາທິດ. ກຸ່ມຄຣິດຕະຈັກໄດ້ລາຍງານເຖິງບັນຫາການຂໍອະນຸຍາດເດີນທາງພາຍໃນປະເທດ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ມີຫຼາຍຄົນອາດເລືອກທີ່ຈະບໍ່ສິນໃຈເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວ.

ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ຕໍ່ກັບນັກເຄື່ອນໄຫວແຍກດິນແດນຂອງເຜົ່າມັງ ຜູ້ທີ່ຍອມແພ້ຢູ່ໃນປະເທດ ຫຼື ເດີນທາງກັບຈາກປະເທດໄທ ແມ່ນການມີລະເທດສະກຳ ແລະ ສິ່ງເຂົ້າເຈົ້າກັບຄືນສູ່ຊຸມຊົນບ້ານເກີດເທົ່າທີ່ເຮັດໄດ້.

ຈ. ຜູ້ພັດຖິ່ນພາຍໃນປະເທດ:

ເນື່ອງຈາກຂາດການຕິດຕາມຢ່າງໄກ້ຊິດ ແລະ ຫົນເວລາ ໂດຍບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຜູ້ສັງເກດການອິດສະຫຼະ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຍິ່ງຍົນຈຳນວນ ແລະ ສະພາບຂອງຜູ້ພັດຖິ່ນພາຍໃນປະເທດ, ສະຖານະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າ, ການປົກປ້ອງ, ແລະ ການກັບຄືນສູ່ສັງຄົມ, ຂໍ້ຈຳກັດຂອງພາກລັດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂັ້ນພື້ນຖານ. ເຫດການເຂື່ອນແຕກທີ່ກຳລັງມີການກໍ່ສ້າງຢູ່ແຂວງອັດຕະປື ໃນເດືອນກໍລະກົດ 2018 ຄາດວ່າມີຜູ້ພັດຖິ່ນປະມານ 6.000 ຄົນ, ມາຮອດເດືອນພະຈິກ ອາດຍັງມີປະມານ 1.000 ຄົນ. ບັນດາແຂວງພາກໃຕ້ປະສົບກັບຜົນຕົກໜັກໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ພ້ອມທັງມີຜູ້ພັດຖິ່ນປະມານ 40.000 ຄົນ ໃນເດືອນພະຈິກ. ລັດຖະບານໄດ້ເຮັດວຽກກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາສາກົນເພື່ອສະໜອງທີ່ພັກໃຫ້ກັບພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ.

ລັດຖະບານສືບຕໍ່ຍົກຍ້າຍຊາວບ້ານຈຳນວນໜຶ່ງເພື່ອອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ການສຳປະທານທີ່ດິນແກ່ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ຍົກຍ້າຍຊາວກະສິກອນທີ່ຢູ່ເຂດເນີນສູງ ສ່ວນຫຼາຍເປັນປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃຫ້ໄປຢູ່ເຂດທີ່ງຽບງາມພາຍໃຕ້ແຜນງານການເຂົ້າເຖິງຫິນທາງ, ສາທາ

ລະນະສູກ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສຶກສາອື່ນໆໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ເພື່ອຢຸດຕິການປູກຝົນ ແລະ ຖາງປ່າເຮັດໄຮ່. ຄອບຄົວມັກລາຍງານວ່າ ລັດໄດ້ຍົກຍ້າຍເຂົ້າເຈົ້າເພື່ອໂຄງການຂອງລັດ, ຕົວຢ່າງ: ເສັ້ນທາງລົດໄຟເຊື່ອມຕໍ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນກັບຈີນ. ຄອບຄົວອື່ນໆຖືກບັງຄັບໃຫ້ຍ້າຍຈາກດິນປູກຝັງ ແລະ ສູນເສຍສິດໃນການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ ໃນຂັ້ນຕອນການຂໍສໍາປະທານ. ບັນດາໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກທີ່ກໍ່ລ້ຽງຢູ່ ເປັນສາເຫດພາໃຫ້ມີການຍົກຍ້າຍຫຼາຍຄອບຄົວ. ໃນຫຼາຍກໍລະນີ, ລັດຖະບານໄດ້ຍົກຍ້າຍຄອບຄົວໃຫ້ໄປຢູ່ບ່ອນທີ່ສູງກວ່າເກົ່າ (ແລະ ເປັນບ່ອນທີ່ມີຜະລິດຕະພາບດ່ຳ). ມີໜຶ່ງກໍລະນີ ຊຶ່ງ 100 ຄອບຄົວໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ເຂດເນີນສູງເພື່ອໃຫ້ສາມາດກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ແຕ່ມີການລາຍງານວ່າ ບ່ອນຈັດສັນອາດສ່ຽງຕໍ່ດິນເຈື່ອນ. ຜູ້ລາຍງານສະເພາະກິດຂອງ ສປຊ ໃນເດືອນມີນາ ໄດ້ຂຽນບົດລາຍງານວິຈານລັດຖະບານໃນການສູນໃສ່ ບັນດາໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ລວມທັງ ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ທີ່ໄດ້ແຍກຄືນອອກຈາກທີ່ດິນ ຊຶ່ງສ່ວນຫຼາຍກໍ່ສິ່ງຜິດຕໍ່ຄວາມລຳບາກ ແລະ ສ້າງໜີ້ສິນໃຫ້ປະຊາຊົນ. ລັດຖະບານອາໄສການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ, ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນແບບສອງຝ່າຍ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ ເພື່ອຊ່ວຍຊຸກຍູ້ຄວາມຕ້ອງການໃນການຍົກຍ້າຍ ແຕ່ການຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ໄດ້ກວມເອົາທຸກຂົງເຂດ.

ສ. ການປົກປ້ອງຜູ້ອົບພະຍົບ:

ການລະເມີດສິດ ຜູ້ຍົກຍ້າຍ, ຜູ້ອົບພະຍົບ, ແລະ ບັນດາບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສັນຊາດ: ລັດຖະບານໄດ້ຮ່ວມມືໃນບາງກໍລະນີກັບຫ້ອງການຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ຂອງ ສປຊ ເພື່ອຜູ້ອົບພະຍົບ ແລະ ບັນດາອົງການຊ່ວຍເຫຼືອມະນຸດສະທໍາຕ່າງໆໃນການປົກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອບັນດາຜູ້ພັດຖິ້ນ, ຜູ້ອົບພະຍົບ, ຜູ້ອົບພະຍົບກັບຄືນບ້ານ, ຜູ້ກໍ່ລ້ຽງຊອກລີ້ໄພ, ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຕົວຢ່າງ: ໃນເດືອນສິງຫາ ມີນັກເຄືອນໄຫວຄົນໄທ 4 ຄົນອາໄສຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອຂໍລີ້ໄພ ແລະ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດລີ້ໄພໃນປະເທດຝລັ່ງ. ຕາມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ (ຂໍ້ 1.ຂ) ແຕ່ຫາກວ່າ ນັກເຄືອນໄຫວການເມືອງຂອງໄທຢູ່ໃນປະເທດ ໄດ້ຫາຍຕົວໄປໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ.

ການເຂົ້າເຖິງຂັ້ນຕອນການລີ້ໄພ: ກິດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ການລີ້ໄພ ຫຼື ຮັບຮອງສະຖານະພາບຂອງຜູ້ອົບພະຍົບ ແຕ່ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ມີລະບົບປົກປ້ອງຜູ້ອົບພະຍົບ. ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບບໍ່ໄດ້ຮັບຮອງສະຖານະພາບຂອງຜູ້ອົບພະຍົບ ຫຼື ຜູ້ລີ້ໄພເປັນປົກກະຕິ ແຕ່ຈະພິຈາລະນາບຸກຄົນໄປຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.

ພາກທີ 3: ສິດເສລີພາບໃນການເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການທາງການເມືອງ

ກິດໝາຍປະຕິເສດການເມືອງໃນການເລືອກເອົາລັດຖະບານຂອງພວກເຂົາເປັນພື້ນຖານການເລືອກຕັ້ງເປັນແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງມີອິດສະຫຼະ ແລະ ເປັນທໍາ ໂດຍອີງໃສ່ການລົງຄະແນນສຽງທີ່ເປັນສາກົນ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ, ແລະ ບໍ່ໄດ້ມີການກະກຽມສໍາລັບສະແດງອອກຢ່າງເສລີພາບຕໍ່ກັບຄວາມປະສົງຂອງປະຊາຊົນ. ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະທໍາມະນູນໄດ້ກຳນົດລະບົບ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍການບໍລິຫານ, ມິຕິບັນຍັດ ແລະ ຕຸລາການ, ແຕ່ ພປປລ ໄດ້ຄວບຄຸມການປົກຄອງ ແລະ ນໍາພາໃນທຸກໆຂັ້ນຜ່ານບົດບາດການນໍາພາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະທໍາມະນູນ.

ການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຄື່ອນໄຫວທາງການເມືອງ:

ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ອະນຸມັດຜູ້ຮັບສະໝັກເລືອກຕັ້ງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະດັບຊາດ. ຜູ້ສະໝັກບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແມ່ນສະມາຊິກ ພປປລ, ແຕ່ຜູ້ສະໝັກເກືອບທັງໝົດແມ່ນສະມາຊິກພັກ ແລະ ພັກກໍລົງຄະແນນສຽງເລືອກເອົາຜູ້ສະໝັກທັງໝົດ.

ສະພາແຫ່ງຊາດເລືອກ ຫຼື ປົດ ປະທານປະເທດ, ຮອງປະທານປະເທດ ແລະ ສະມາຊິກອື່ນໆຂອງລັດຖະບານ. ຄະນະກຳມະທິການເລືອກຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຄຸ້ມຄອງການເລືອກຕັ້ງລວມທັງການຮັບຮອງເອົາຜູ້ສະໝັກ. ກິດຈະກຳຂອງຄະນະກຳມະທິການເລືອກຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ແມ່ນບໍ່ໄປ່ງໃສ່.

ການເລືອກຕັ້ງທີ່ຜ່ານມາ: ການເລືອກຕັ້ງທີ່ຜ່ານມາຄັ້ງລ້າສຸດສໍາລັບສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນຈັດຂຶ້ນໃນປີ 2016. ລັດຖະບານອະນຸຍາດໃຫ້ມີຜູ້ສັງເກດການອິດສະຫຼະເພື່ອຕິດຕາມກວດກາສະຖານທີ່ເລືອກຕັ້ງ, ຊຶ່ງ ພປປລ ໄດ້ເລືອກເອົາຜູ້ສັງສະໝັກທັງໝົດ. ຜູ້ສັງເກດການຫຼາຍຄົນເປັນສະມາຊິກອຸຕະນຸທູດ ແລະ ສີນວນຊົນຕ່າງປະເທດ. ລັດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ນັກສັງເກດການເຂົ້າຢ້ຽມສະຖານທີ່ປ່ອນບັດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງກ່າວແມ່ນມີລາຍງານ ເຖິງການກຽມພ້ອມທີ່ດີ ແລະ ມີການຈັດຕັ້ງດີກວ່າ ສະຖານທີ່ເລືອກຕັ້ງອື່ນໆ ທີ່ນັກສັງເກດການບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໄປຢ້ຽມ.

ບັນດາພັກການເມືອງ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມການເມືອງ: ລັດຖະທໍາມະນູນມອບສິດໃຫ້ ພປປລ ເປັນພຽງພັກການເມືອງດຽວຖືກຕ້ອງຕາມກິດໝາຍ. ຂ່າວສານຂອງພັກການເມືອງອື່ນແມ່ນຜິດກິດໝາຍ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ: ບໍ່ມີກິດໝາຍໃດ ຈໍາກັດການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ສະມາຊິກຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນຂະບວນການທາງການເມືອງ ແລະ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມ. ບົດບາດການນໍາຂອງແມ່ຍິງອາດຖືກຈໍາກັດ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດ. 80% ຂອງປະຊາກອນແມ່ນອາໄສຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ນາຍບ້ານພ້ອມຄະນະບ້ານເປັນຜູ້ຊີ້ນໍາບັນຫາເກືອບທັງໝົດຢ່າງເປັນປະຈໍາ ແລະ ໜ້ອຍກວ່າ 3% ຂອງນາຍບ້ານທີ່ເປັນແມ່ຍິງ. ການເລືອກຕັ້ງໃນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງ ພປປລ ໃນ 2016 ໄດ້ເພີ່ມຈໍານວນຂອງສະມາຊິກທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າ ທີ່ເປັນຄະນະກຳມະການສູນກາງພັກ 69 ທ່ານ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 7 ຫາ 15 ທ່ານ, ແລະ ຈາກ 2 ເປັນ 3 ທ່ານ ໃນກົມການເມືອງ 11 ທ່ານ. ປະຈຸບັນ ມີແມ່ຍິງ 7 ທ່ານ ທີ່ເປັນສະມາຊິກໃນຄະນະກຳມະການ. ຈໍານວນຂອງລັດຖະມົນຕີທີ່ເປັນປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃນຄະນະສະພາ 27 ທ່ານ ໄດ້ເພີ່ມຈາກ 2 ເປັນ 6 ທ່ານ ລວມທັງ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ. ມີແມ່ຍິງ 3 ທ່ານ ໃນຄະນະສະພາ.

ພາກທີ 4: ການສໍາລາດບັງຫຼວງ ແລະ ການຂາດຄວາມໄປ່ງໃສໃນລັດຖະບານ:

ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການລົງໂທດທາງອາຍາຕໍ່ກັບການເຄື່ອນໄຫວທີ່ເປັນການສໍາລາດບັງຫຼວງຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່, ແລະ ລັດຖະບານກໍ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຄືບໜ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສໍາລາດບັງຫຼວງ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈຳນວນໜຶ່ງຍັງຄົງສືບຕໍ່ຂ້ອງກ່ຽວກັບການສໍາລາດບັງຫຼວງໂດຍບໍ່ຖືກຕັດສິນລົງໂທດ.

ການສໍາລາດບັງຫຼວງ: ການສໍາລາດບັງຫຼວງຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດແມ່ນມີຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ພົບໃນທຸກລະດັບຂອງລັດຖະບານ ແລະ ສົ່ນວນຊົນທີ່ລັດຄວບຄຸມກໍ່ຮັບຮູ້. ໃນເດືອນມີນາ ສົ່ນວນຊົນພາຍໃນລາຍງານວ່າ ໜ່ວຍງານສືບສວນພົບຫຼາຍກວ່າ 1.000 ຄະດີສໍາລາດບັງຫຼວງໃນ 2018 ໂດຍມີຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງ 1.285 ຄົນ (ລວມທັງເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ 970 ຄົນ ແລະ 315 ຄົນ ຈາກພາກເອກະຊົນ). ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງຕັ້ງສາຍດ່ວນດ້ານການສໍາລາດບັງຫຼວງ ຊຶ່ງມີລາຍງານວ່າ ມີການໃຊ້ສາຍດ່ວນເປັນປະຈຳ ແລະ ສະມາຊິກຂອງພາກລັດກໍ່ມີກູບູກຈິດສຳນຶກເປັນປະຈຳໃຫ້ພະນັກງານລັດຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍເຖິງກົດຈະກຳທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຫຼື ສົງໄສ ເຊັ່ນ: ການອອກຂ່າວດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ຖືກປິດບັງ ຫຼື ເອົາອອກ.

ໃນ 2018, ລັດຖະບານໄດ້ດຳເນີນຄະດີກັບ 55 ຄົນ ໃນກໍລະນີທີ່ລັດໄດ້ຈ່າຍເພີ່ມຈາກ 45 ລ້ານໂດລາໃນ 2017 ມາເປັນ 113,6 ລ້ານໂດລາ. ຫຼາຍກໍລະນີປະກອບດ້ວຍການຕິດສິນບິນ ຫຼື ການຕົວະຍົວະທີ່ຕິດພັນກັບໂຄງການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ. ໃນເດືອນມີນາ, ມີພະນັກງານລັດ 18 ທ່ານ ຢູ່ແຂວງອັດຕະປື ໄດ້ຖືກປິດຕຳແໜ່ງຍ້ອນການຍ້າຍອກເງິນ ແລະ ລັກຊັບສິນ. ໃນເດືອນເມສາ, ມີສະມາຊິກພັກ 19 ທ່ານ ແລະ ພະນັກງານລັດຖືກປິດຕຳແໜ່ງຍ້ອນການຍ້າຍອກເງິນ ແລະ ລັກຊັບສິນ, ແລະ 21 ທ່ານ ຖືກວິໄນຍ້ອນການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄ້າໄມ້ທີ່ຜິດກົດໝາຍ. ໃນຕົ້ນປີ, ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງໄຊຍະບູລີ ລົງວິໄນພະນັກງານລັດຂຶ້ນແຂວງ 102 ທ່ານ ໃນການລະເມີດລະບຽບຂອງພປປລ. ໃນເດືອນພຶດສະພາ, ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງຂຽງຂວາງໄດ້ລົງໂທດເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຍ້ອນສາເຫດການຍ້າຍອກເງິນຫຼາຍລ້ານໂດລາ ໂດຍສຶກສາອິບຣິນຄົນ 16 ທ່ານ, ໂຈະການເລື່ອນຊັ້ນ 2 ທ່ານ ແລະ ແຈ້ງເດືອນ 9 ທ່ານ.

ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນທາງການເງິນ: ບໍ່ມີຂໍ້ມູນທາງກົດໝາຍສຳລັບການເປີດເຜີຍຊັບສິນ ແລະ ລາຍຮັບຂອງພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ຖືກເລືອກຕັ້ງ, ເຖິງວ່ານະໂຍບາຍຂອງ ພປປລ ກຳນົດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂຶ້ນສູງຕ້ອງເປີດເຜີຍຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມອຸປະຖຳຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ຄະນະກຳມະທິການກວດສອບຂອງພັກກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງທີ່ຖືກມອບໝາຍ, ແຕ່ບໍ່ຕ້ອງເປີດເຜີຍລາຍຮັບຂອງພວກເຂົາ. ຄະນະກວດສອບດັ່ງກ່າວຈະກວດສອບຊັບສິນຂອງພະນັກງານກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງການດຳລົງຕຳແໜ່ງຂອງພວກເຂົາ. ບຸກຄົນໃດທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍນີ້ ຈະຖືກດຳເນີນການຕາມມາດຕະການທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸສະເພາະ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ພປປລ ໄດ້ນຳໃຊ້ການຄວບຄຸມຂອງຕົນຕໍ່ໜ່ວຍງານພາກລັດ ແລະ ສົ່ນວນຊົນ ເພື່ອປິດກັ້ນບໍ່ໃຫ້ປະຊາຊົນຕຳນິວິຈານເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທີ່ສໍາລາດບັງຫຼວງທີ່ເປັນສະມາຊິກພັກ.

ພາກທີ 5: ຫັດສະນະຂອງລັດຖະບານ ທີ່ມີຕໍ່ການກວດສອບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບກໍລະນີການລະເມີດສິດທິມະນຸດທີ່ຖືກກ່າວຫາ.

ກຸ່ມເຮັດວຽກທາງດ້ານສິດທິມະນຸດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຂອງສາກົນ ປະຕິບັດການພາຍໃຕ້ການກຳກັບດູແລຂອງລັດຖະບານເທົ່ານັ້ນ, ແລະ ລັດຖະບານກໍ່ໄດ້ຈຳກັດຄວາມອາດສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການສືບສວນສອບສວນ ຫຼື ເຜີຍແຜ່ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາພົບເຫັນກ່ຽວກັບກໍລະນີຂອງການລະເມີດສິດທິມະນຸດ.

ລັດຖະບານສົ່ງຄຳຕອບເປັນລາຍລັກອັກສອນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ຕໍ່ການສະເໜີຂໍ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານະການດ້ານສິດທິມະນຸດຈາກອົງການສິດທິມະນຸດສາກົນ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ລັດຖະບານຍັງຄົງຮັກສາການເຂົ້າຮ່ວມການສິນທະນາກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ ກັບລັດຖະບານຕ່າງປະເທດຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ໄດ້ຮັບການອິບຣິນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ ໃນຫົວຂໍ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ໜ່ວຍງານດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງລັດຖະບານ: ລັດຖະບານສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳແຫ່ງຊາດດ້ານສິດທິມະນຸດ ຊຶ່ງເປັນປະທານໂດຍ ລັດຖະມົນຕີ ແລະ ຫົວໜ້າກ້ອງວ່າການສຳນັກງານປະທານປະເທດ, ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ ຍັງປະກອບມີຕົວແທນຈາກລັດຖະບານ, ສະພາແຫ່ງຊາດ, ອົງການຕຸລາການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ.

ກົມສິນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເຮັດໜ້າທີ່ປຶກສາລະບົບເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳແຫ່ງຊາດດ້ານສິດທິມະນຸດ ແລະ ມີອຳນາດໃນການທົບທວນ ແລະ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ອຸປະສັກຕ່າງໆໃນການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ.

ພາກທີ 6: ການຈຳແນກ, ການລະເມີດສິດທິທາງສັງຄົມ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ

ແມ່ຍິງ:

ການຂົ່ມຂຶນກະທຳຊຳເລົາ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ: ກົດໝາຍກຳນົດການຂົ່ມຂຶນກະທຳຊຳເລົາແມ່ນຄວາມຜິດທາງອາຍາ ແລະ ຜູ້ກະທຳຜິດຕ້ອງຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະຫຼະພາບແຕ່ 3 ຫາ 5 ປີ. ຍິ່ງບໍ່ມີກົດໝາຍຫ້າມ ການຂົ່ມຂຶນເມຍ ຫຼື ຜົວ. ການພິພາກສາຕັດສິນລົງໂທດຈະກຳນົດໄລຍະໂທດດົນຂຶ້ນ ແລະ ອາດລວມເອົາໂທດປະຫານຊີວິດຖ້າຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ຫຼື ຖືກບາດເຈັບສາຫັດ

ຫຼື ເສຍຊີວິດ. ໃນຄະດີຂຶ້ນຂົນທີ່ຂຶ້ນສານ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຜົນຈາກການກະທຳຄວາມຜິດທີ່ມີການຕັດສິນໃຫ້ຈຳຄຸກແຕ່ 3 ປີຈົນຮອດ ປະຫານຊີວິດ. ບົດສືລາວແລະໃນກສາຈາກກອງທຶນປະຊາກອນຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2016 ພົບວ່າ ໜຶ່ງໃນຜູ້ຍິງ 7 ຄົນປະສົບກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງກາຍະພາບ ຫຼື ທາງເພດ, ແລະ ແມ່ຍິງສ່ວນຫຼາຍກໍ່ເວົ້າວ່າ ເຂົາເຈົ້າປະສົບກັບການໃຊ້ຮຸນແຮງຫຼາຍຄັ້ງ. ມີພຽງ 4% ຂອງແມ່ຍິງທີ່ປະສົບກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ໄດ້ຕິດຕໍ່ຕໍາຫຼວດ.

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວແມ່ນຜິດກົດໝາຍ, ແຕ່ກໍ່ບໍ່ຄ່ອຍມັກມີລາຍງານຍ້ອນມົນທົນໃນສັງຄົມ. ໃນເດືອນມິຖຸນາ, ນັກໂຄສະນາສົດທິຂອງແມ່ຍິງໄດ້ກ່າວວ່າ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ບົດບາດຍິງຊາຍ ເກີດຂຶ້ນຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ຊົມເຂົ້າໃນວິຖີການປະຕິບັດດ້ານວັດທະນະທຳ. ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ດ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ, ແລະ ຜູ້ສັງເກດການລາຍງານວ່າ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງໃນເຂດຊົນນະບົດບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ຮັບການສືບສວນ. ການກຳນົດໂທດຕໍ່ກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວເຊັ່ນ: ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ການທໍລະມານ ແລະ ການກັກຂັງບຸກຄົນທີ່ຂັດກັບເຈດຈຳນົງຂອງຜູ້ຖືກກັກຂັງ ຈະຖືກປັບໄໝ ແລະ ຈຳຄຸກ. ກົດໝາຍອານຸຍາດໃຫ້ມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນຈາກໂທດທາງອາຍາກໍ່ລະນີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງກາຍະພາບໂດຍປາສະຈາກການບາດເຈັບທີ່ຮຸນແຮງ.

ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ໂດຍຮ່ວມກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກຄາະຮ້າຍຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ໂດຍຊ່ວຍທາງດ້ານທີ່ພັກອາໄສ, ໂທລະສັບສາຍດ່ວນ ແລະ ການໃຫ້ຄຳປຶກສາການຈ້າງງານ. ສູນໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ປຶກສາແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໄດ້ເປີດການບໍລິການສາຍດ່ວນທົ່ວປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ບຸກຄົນສາມາດໂທລາຍງານສະພາບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ແລະ ຂໍຮັບຄຳປຶກສາທາງໂທລະສັບໄດ້.

ການລວນລາມທາງເພດ: ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດວ່າ ການລວນລາມທາງເພດເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍາ ແຕ່ການສະແດງພິດຕິກຳທາງເພດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ຜູ້ອື່ນ ຖືວ່າເປັນການກະທຳທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ອາດຈະຖືກລົງໂທດດ້ວຍການຕັດອິດສະຫຼະພາບແຕ່ 6 ເດືອນຫາ 3 ປີ. ຜູ້ຖືກຄາະຮ້າຍບໍ່ມີກລາຍງານການລວນລາມທາງເພດ ແລະ ກໍ່ລະນີນີ້ກໍ່ຍັງຍາກທີ່ຈະປະເມີນ.

ການບັງຄັບດ້ານການຄອບຄຸມປະຊາກອນ: ບໍ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການບັງຄັບເຮັດແທ້ ຫຼື ການເຮັດໝັ້ນໂດຍບໍ່ໄດ້ສະໝັກໃຈ.

ການຈຳແນກ: ກົດໝາຍກຳນົດສິດທິເທົ່າທຽມລະຫວ່າງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳຈ້າງທີ່ເທົ່າທຽມກັນສຳລັບການເຮັດວຽກທີ່ເທົ່າທຽມກັນ, ແຕ່ໃນບາງພື້ນທີ່, ຍັງມີທັດສະນະຄະດີດັ້ງເດີມຕໍ່ກັບບົດບາດຍິງຊາຍເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງຕົກຢູ່ໃນສະຖານະຮອງລົງມາ ຊຶ່ງນີ້ເປັນການກົດກັນພວກເຂົາບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນກັບເພດຊາຍໃນການເຂົ້າເຖິງໂອກາດທາງດ້ານສຶກສາ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ໂອກາດດ້ານທຸລະກິດທີ່ເທົ່າທຽມກັນ. ກົດໝາຍຍັງທ້າມການຈຳແນກການແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ການສືບທອດນໍລະດົກ, ເຖິງແມ່ນວ່າລະດັບການຈຳແນກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຕ່າງໆກໍ່ບໍ່ແມ່ຍິງຍັງຄົງປະກົດມີຢູ່ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຂອງການຈຳແນກໃນລັກສະນະນີ້ມັກຈະເກີດຂຶ້ນໃນບາງຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ໄດ້ດຳເນີນການຢ່າງກວ້າງຂວາງທົ່ວປະເທດ ເພື່ອສົ່ງເສີມສະຖານະຂອງແມ່ຍິງໃນສັງຄົມ, ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼາຍແຜນງານ ເພື່ອສົ່ງເສີມບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວຂ້ອນຂ້າງມີປະສິດທິຜົນດີໃນເຂດຕົວເມືອງ. ມີແມ່ຍິງຫຼາຍຄົນໄດ້ດຳລົງດຳແໜ່ງໃນລະດັບທີ່ສາມາດດຳເນີນການຕັດສິນໃຈໃນໜ່ວຍງານຂອງລັດ ແລະ ທຸລະກິດເອກະຊົນ, ແລະ ລາຍຮັບຂອງເຂົາເຈົ້າກໍ່ສູງກວ່າຜູ້ຊາຍໃນເຂດຕົວເມືອງ. ຄວາມທຸກຍາກສືບຕໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ແມ່ຍິງຕາມລະດັບທີ່ຕ່າງກັນ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ກັບຊຸມຊົນໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ມີປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ.

ເດັກນ້ອຍ:

ການຂັດຂວາງການເກີດ: ບໍ່ວ່າຈະເກີດຢູ່ໃສກໍ່ຕາມ, ເດັກນ້ອຍຈະໄດ້ຮັບສິດໃນການເປັນພົນລະເມືອງ ຖ້າວ່າທັງພໍ່ ແລະ ແມ່ ຫາກເປັນພົນລະເມືອງຂອງປະເທດ. ເດັກທີ່ເກີດຈາກພໍ່ ແລະ ແມ່ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງຂອງປະເທດ ກໍ່ຈະໄດ້ຮັບສິດເປັນພົນລະເມືອງເຊັ່ນດຽວກັນ ຫຼືວ່າຖ້າເດັກນ້ອຍເກີດຢູ່ນອກເຂດແດນຂອງປະເທດ ແຕ່ວ່າ ພໍ່ ຫຼື ແມ່ຫາກມີທີ່ຢູ່ຖາວອນໃນປະເທດ. ພໍ່ແມ່ບໍ່ໄດ້ຂັດຂວາງການເກີດໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍທີ່ເກີດໃໝ່ໝົດທຸກຄົນໃນທັນທີທັນໃດ. ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ນາຍບ້ານຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບການເກີດໃຫ້ເດັກເກີດໃໝ່ ແລະ ຈາກນັ້ນເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນຈະເພີ່ມລາຍຊື່ ແລະ ວັນເດືອນປີເກີດຂອງເດັກລົງໃນປຶ້ມສຳມະໂນຄົວ. ທຸກໆຄອບຄົວຕ້ອງມີປຶ້ມສຳມະໂນຄົວ ຖ້າວ່າພໍ່ແມ່ຫາກບໍ່ທັນໄດ້ຂັດຂວາງລູກຂອງຕົນໃນເວລາເກີດ, ພວກເຂົາສາມາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ເພີ່ມລາຍຊື່ລູກຂອງຕົນເຂົ້າໃນປຶ້ມສຳມະໂນຄົວຕາມພາຍຫຼັງໄດ້.

ເດັກນ້ອຍທີ່ເກີດໃນປະເທດທີ່ພໍ່ແມ່ຂອງເຂົາບໍ່ສາມາດຢັ້ງຢືນການເປັນພົນລະເມືອງຂອງຕົນໄດ້ ແຕ່ມີສາຍພົວພັນກັບສັງຄົມນັ້ນ ກໍ່ສາມາດຮ້ອງຂໍການເປັນພົນລະເມືອງໄດ້. ສິ່ງນີ້ຕ້ອງການຮັບຮອງຈາກລັດທີ່ມີຫຼາຍຂຶ້ນ ລວມທັງສະພາແຫ່ງຊາດ. ບໍ່ແມ່ນເດັກນ້ອຍທັງໝົດທີ່ເກີດໃນປະເທດ ຈະສາມາດຂໍການເປັນພົນລະເມືອງໄດ້ ສະນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າອາດເປັນຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ.

ການສຶກສາ: ການສຶກສາແມ່ນເປັນແບບພາກບັງຄັບ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເສຍຄ່າຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມປີທີຫ້າ, ແຕ່ການຂາດແຄນຄູສອນ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງທີ່ວ່າເດັກນ້ອຍຕ້ອງຊ່ວຍພໍ່ແມ່ໃນວຽກເຮັດຮ້ອນສວນ ໃນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຍັງຄົງເປັນສິ່ງກົດກັນເດັກນ້ອຍຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຮຽນ. ມີຄວາມແຕກຕ່າງຢ່າງຈະແຈ້ງທາງດ້ານການໄດ້ຮັບໂອກາດທາງການສຶກສາລະຫວ່າງເດັກຊາຍ ແລະ ເດັກຍິງ ໃນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ເພື່ອເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂຶ້ນປະຖົມຂອງເດັກຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນການສ້າງຫໍພັກສຳລັບນັກຮຽນໃນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນທາງເພດຈະສືບຕໍ່ຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ ແຕ່ອັດຕາການຈົດຊື່ເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກຍິງ ຍັງຕ່ຳກວ່າເດັກຊາຍ. ອົງຕາມຂໍ້ມູນປີ 2016, 17 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງເດັກຍິງໃນເກນອາຍຸເຂົ້າໂຮງຮຽນບໍ່ເຄີຍໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນເລີຍ ເມື່ອທຽບກັບ 11 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງເດັກຊາຍໃນເກນອາຍຸເຂົ້າໂຮງຮຽນ.

ການໃຊ້ຄວາມຮຽນແຮງຕໍ່ເດັກ: ກົດໝາຍທ້າຍການໃຊ້ຄວາມຮຽນແຮງຕໍ່ເດັກ ແລະ ຜູ້ກະທຳຜິດຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ຖ້າເປັນກໍລະນີທີ່ ຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ ຜູ້ກະທຳຜິດຈະຖືກມາດຕະການທາງອາຍາທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດສະເພາະ.

ການແຕ່ງດອງກ່ອນໄວອັນຄວນ ແລະ ການບັງຄັບໃຫ້ແຕ່ງດອງ: ອາຍຸຕໍ່າສຸດຂອງການແຕ່ງດອງຕາມກົດໝາຍແມ່ນ 18 ປີ ສຳລັບຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ແຕ່ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ມີການແຕ່ງດອງກ່ອນໄວອັນຄວນໄດ້ໃນອາຍຸ 15 ປີ ໂດຍມີຄຳຍິນຍອມຂອງຜູ້ປົກຄອງ. ມີປະມານ 35 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງເດັກຍິງທີ່ແຕ່ງດອງກ່ອນອາຍຸ 18 ປີ ແລະ ປະມານ 9 ສ່ວນຮ້ອຍທີ່ແຕ່ງດອງກ່ອນອາຍຸ 15 ປີ, ການປະຕິບັດດັ່ງກ່າວແມ່ນແຜ່ ຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະໃນກຸ່ມຊົນເຜົ່າຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກໃນເຂດຊົນນະບົດ.

ການຂຸດຄົ້ນທາງເພດຕໍ່ເດັກເພື່ອສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດ: ອາຍຸທີ່ສາມາດໃຫ້ຄວາມຍິນຍອມພ້ອມໃຈໃນການຮ່ວມເພດແມ່ນ 15 ປີ. ກົດ ໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດບົດລົງໂທດສຳລັບໂສເພນີເດັກ, ແຕ່ກົດໝາຍກຳນົດການປັບໄໝ ແລະ ລົງໂທດຕໍ່ຜູ້ທີ່ຮ່ວມເພດກັບເດັກນ້ອຍ (ມີການກຳນົດ ໄວ້ວ່າ ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 15 ປີ) ໂດຍຈະຖືກຕັດອິດສະຫຼະພາບແຕ່ 1 ຫາ 5 ປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໄມແຕ່ 500.000 ຫາ 3 ລ້ານກີບ (ປະມານ 57 ຫາ 340 ໂດລາ). ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຂົ່ມຂຶ້ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ເປັນອາຊະຍາກຳທີ່ຕ່າງຈາກການມີເພດສຳພັນ ຫຼື ຂົ່ມຂຶ້ນເດັກນ້ອຍ. ເຈົ້າ ໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ລົງໂທດສື່ອານາຈານຂອງເດັກ ຕ່າງຈາກ ສື່ອານາຈານທົ່ວໄປ, ຊຶ່ງການກຳນົດໂທດແມ່ນຈຳຄຸກແຕ່ 3 ເດືອນຫາ 1 ປີ ແລະ ປັບໄໝ 50.000 ຫາ 200.000 ກີບ (5,65 ຫາ 22,60 ໂດລາ).

ປະເທດເປັນປະເທດປາຍທາງສຳລັບການທ່ອງທ່ຽວເພື່ອການມີເພດສຳພັນກັບເດັກ. ລັດຖະບານສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ການສະເໜີຄວາມຕ້ອງການໃນການຊື້-ຂາຍການບໍລິການທາງເພດ ໂດຍຜ່ານການກວດຄົ້ນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການສຳມະນາອົບຮົມ ຕ່າງໆ. ລັດຖະບານໄດ້ຮ່ວມກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຈັດການສຳມະນາອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານໃນຂົງເຂດການທ່ອງທ່ຽວ, ແລະ ໂຮງແຮມລະດັບສາກົນຫຼາຍໆແຫ່ງໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ຫຼວງພະບາງ ໂດຍໄດ້ສະແດງໄພສເຕີທີ່ມີເນື້ອໃນເຕືອນ ແລະ ຕໍ່ ຕ້ານການທ່ອງທ່ຽວເພື່ອຮ່ວມເພດກັບເດັກ.

ການລັກພາຕົວເດັກຂ້າມຊາດ: ປະເທດບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາ ແຮັກ ປີ 1980 ວ່າດ້ວຍ ພາບລວມທາງສັງຄົມຂອງການລັກພາ ຕົວເດັກຂ້າມຊາດ. ກະຊວງເບິ່ງບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດກ່ຽວກັບ ການລັກພາຕົວເດັກຂ້າມຊາດໂດຍຜູ້ປົກຄອງ ໄດ້ທີ່ <https://travel.state.gov/content/travel/en/International-Parental-Child-Abduction/for-providers/legal-reports-and-data/reported-cases.html>.

ການຕໍ່ຕ້ານຊາວຢົວ:

ບໍ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊຸມຊົນຊາວຢົວພາຍໃນປະເທດ ແລະ ບໍ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຕໍ່ຕ້ານຊາວຢົວ.

ການຄ້າມະນຸດ:

ເບິ່ງ ລາຍງານການຄ້າມະນຸດຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດສະຫະລັດອາເມລິກາ ທີ່ເວບໄຊ

<https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/>.

ຄົນພິການ:

ເຖິງວ່າ ການປົກປ້ອງທີ່ຂຽນໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນູນທ້າຍການຈຳແນກ ແຕ່ບໍ່ກຳນົດສະເພາະ ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ ເຊັ່ນ: ໃນເດືອນ ທັນວາ 2018 ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດສິດທິຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ ໃນການເຂົ້າເຖິງວຽກງານສຶກສາທິການ, ການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ແລະ ການບໍລິການສາທາລະນະ ພ້ອມທັງມີການຍົກເວັ້ນອາກອນໃຫ້ກັບທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີຄົນພິການເປັນເຈົ້າຂອງ. ສິ່ງນີ້ລວມເຖິງ ການໃຫ້ຄົນພິການມີບັດປະຈຳຕົວ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄວາມພະຍາຍາມໃນການເກັບຂໍ້ມູນຄົນພິການ ເພື່ອໃຫ້ລັດສາມາດໃຫ້ການບໍລິການ ແກ່ຄົນພິການໄດ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ຮອບດ້ານຫຼາຍກວ່າເກົ່າ. ບັນດາຜູ້ຊຸກຍູ້ຄົນພິການກ່າວວ່າ ກົດໝາຍຍັງບໍ່ທັນກຳນົດພຽງພໍຕໍ່ກັບການຂາດໄອ ກາດໃນການຈ້າງງານຂອງຄົນພິການ. ມີຂໍ້ມູນໜ້ອຍກ່ຽວກັບການຈຳແນກຢູ່ບ່ອນເຮັດວຽກ ເຖິງວ່າຄົນພິການຈະລາຍງານວ່າ ບາງຄັ້ງມັນຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການພື້ນຖານ ແລະ ໄດ້ຮັບການຈ້າງງານ.

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂຶ້ນຕົ້ນໃນການປົກປ້ອງສິດທິຂອງຄົນພິການ. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ກໍ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການອັນຈຳເປັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສຸຂະພາບຂອງຄົນພິການ ແລະ ສືບຕໍ່ປະສານງານກັບບັນດາອົງ ການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ.

ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ໂຄງການກໍ່ສ້າງທີ່ເລີ່ມຕົ້ນຫຼັງປີ 2009 ຕ້ອງເພີ່ມສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂຄງການ ກໍ່ສ້າງອາຄານ, ຖະໜົນຫົນທາງ ແລະ ສະຖານທີ່ສາທາລະນະຕ່າງໆ. ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ສ້າງທາງເຂົ້າອາຄານສຳລັບຄົນພິການ ກ່ອນ ປີ 2009, ແຕ່ບັນດາລະບຽບການຂອງກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມໄດ້ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍ່ສ້າງທາງຍ່າງຄົນພິການເພີ່ມຕື່ມ. ລັດຖະບານ ໄດ້ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດຂອງຕົນ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດທິຂອງເດັກພິການ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນໜັງສືຢູ່ ໃນໂຮງຮຽນ ຄຽງຄູ່ກັບເດັກນ້ອຍທົ່ວໄປໃນປະເທດ. ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການລາວ ຊຶ່ງເປັນອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານສັງເກດ ເຫັນວ່າ ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ບໍ່ກຮຽນພິການຂາດແຄນການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາພິເສດແບບແຍກສະເພາະ.

ສັນຊາດ/ເຊື້ອຊາດ/ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ:

ການຈຳແນກດ້ານສັງຄົມຍັງສືບຕໍ່ປະກົດມີກັບບັນດາກຸ່ມພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຖິງວ່າກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍໄດ້ໃຫ້ສິດທິເທົ່າທຽມ ກັນກັບທຸກຄົນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນພົນລະເມືອງ, ເຊື້ອຊາດ ແລະ ຊົນເຜົ່າ, ແລະ ທ້າຍການຈຳແນກທຸກດ້ານ ລວມທັງການຈ້າງງານ ແລະ ການມີ

ວຽກເຮັດງານທຳ.

ບາງຄຳວິຈານກໍຍັງສືບຕໍ່ເຊັ່ນ: ແຜນງານການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງລັດເພື່ອຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ປູກຝົນ ໄດ້ສົ່ງຜົນຕໍ່ປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າຫຼາຍກຸ່ມ ໂດຍສະເພາະຢູ່ທາງພາກເໜືອ. ບາງກຸ່ມຊົນເຜົ່າບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມກັບການຍົກຍ້າຍ ຍ້ອນທີ່ຕັ້ງຂອງຖິ່ນຖານໃໝ່ນັ້ນຢູ່ຫ່າງໄກ ສອກຫຼີກ ແຕ່ເຂົາກໍສາມາດມີການອອກຄຳເຫັນພຽງໜ້ອຍດຽວກັບການຕັດສິນໃຈຂອງລັດທີ່ມີຜົນຕໍ່ທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ການຈັດສັນຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດຕ່າງໆທີ່ມີໃນດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ໃນຈຳນວນ 49 ຊົນເຜົ່າທີ່ເປັນທາງການຂອງປະເທດ, ເຜົ່ານຶ່ງເປັນເຜົ່າທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ໂດດເດັ່ນທີ່ສຸດ. ມີຄົນເຜົ່ານຶ່ງດຳລົງຕຳແໜ່ງສຳ ຄັນຫຼາຍຕຳແໜ່ງໃນຂັ້ນລັດຖະບານ ແລະ ພປປລ. ທັງເປັນສະມາຊິກກົມການເມືອງສູນກາງພັກ ໜຶ່ງຄົນ ແລະ ສະມາຊິກຄະນະກຳມະການ ສູນກາງພັກ ປປລ ຈຳນວນຫຼາຍຄົນ. ຄົນເຜົ່ານຶ່ງຈຳນວນໜຶ່ງຍັງຄົງຮັກສາຄວາມເຊື່ອຂອງພວກເຂົາທີ່ມີຕໍ່ການແບ່ງແຍກດິນແດນ ຫຼື ຄວາມ ເຊື່ອຕໍ່ຄວາມຮັກຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງດ້ານການເມືອງ, ບໍ່ຄ່ອຍມີເງິນທີ່ຈະຕໍ່ສູ້ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າກໍຍັງອາໄສຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ. ການ ລາຍງານຂອງລັດທີ່ສູ້ກັບການກະບົດນັ້ນໄດ້ຫຼຸດລົງ ແລະ ລັດກໍໄດ້ສືບຕໍ່ສະເໜີການອາໄສພະຍາຍາມໃຫ້ກັບບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ຍອມແພ້. ຜູ້ກໍ່ກະ ບົດທີ່ໄດ້ຮັບອາໄສພະຍາຍາມໄດ້ເປັນຈຸດສູນກາງຂອງການສົງໄສ ແລະ ການຕິດຕາມຢ່າງເປັນທາງການ, ແລະ ການນຳຂອງລັດກໍຍັງສົງໄສຕໍ່ ຈຸດປະສົງທາງການເມືອງຂອງເຜົ່ານຶ່ງບາງຄົນ.

ການກະທຳທີ່ເປັນການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການຈຳແນກ ແລະ ການກະທຳຜິດອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະທາງເພດ ແລະ ທາງບົດບາດ ຍິງຊາຍ:

ຍິງບໍ່ທັນມີກົດໝາຍຫ້າມການຈຳແນກທີ່ມີລັກສະນະທາງເພດ ຫຼື ທາງບົດບາດຍິງຊາຍຢູ່ໃນຄົວເຮືອນ, ການຈ້າງງານ ຫຼື ການບໍລິການຂອງ ລັດ. ຍິງບໍ່ມີການລາຍງານຕໍ່ການຈຳແນກ ແຕ່ບັນດາຜູ້ສັງເກດການກ່າວວ່າ ມີນິທິທາງສັງຄົມ ແລະ ຄວາມເປັນຫວັງຕໍ່ຜົນຂອງການກະ ທຳຈະພາໃຫ້ບາງຄົນຖອນການລາຍງານເຫດການຂອງການລະເມີດ.

ບໍ່ມີອຸປະສັກທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ຈະກໍ່ຕັ້ງກຸ່ມ ຫຼື ເຮັດກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວກັບຜູ້ຮັກເພດດຽວກັນເຊັ່ນ: ຍິງຮັກຍິງ, ກະເທີຍຄົນສອງເພດ, ຄົນ ແປງເພດ ແລະ ຄົນຫຼາຍເພດ, ແຕ່ນັກເຄື່ອນໄຫວພາຍໃນລາຍງານວ່າ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ພະຍາຍາມຈັດກິດຈະກຳທີ່ເຊື່ອວ່າ ລັດອາດເບິ່ງກິດຈະ ກຳນັ້ນເປັນສິ່ງລະອຽດອ່ອນ ຫຼື ຂັດກັບລະບຽບ.

ຍິງມີບາງການຈຳແນກທາງສັງຄົມຢູ່ບ່ອນເຮັດວຽກ ແລະ ຢູ່ລະດັບຄົວເຮືອນ ທີ່ມີການລາຍງານ ແລະ ລັດຍິງບໍ່ທັນໄດ້ພະຍາຍາມແກ້ໄຂບັນ ຫານັ້ນ. ນັກເຄື່ອນໄຫວພາຍໃນອະທິບາຍວ່າ ກຸ່ມຄົນທີ່ຮັກເພດດຽວກັນຢ່າງເປີດເຜີຍສ່ວນຫຼາຍບໍ່ໄດ້ພະຍາຍາມຊອກວຽກກັບລັດ ຫຼື ເຮັດ ວຽກກັບພາກເອກະຊົນທີ່ມີຕຳແໜ່ງງານຂັ້ນສູງ ຍ້ອນອາດເປັນການຮັບຮູ້ວ່າ ນາຍຈ້າງອາດບໍ່ຈ້າງເຂົາເຈົ້າ. ຜູ້ໂຄສະນາວຽກງານກຸ່ມຄົນທີ່ ຮັກເພດດຽວກັນກ່າວວ່າ ເຖິງວ່າປະເທດຍິງມີສັງຄົມທີ່ເປັນຫົວອານຸລັກນິຍົມ ແລະ ດັ່ງເດີມ, ແຕ່ ກະເທີຍ ແລະ ທອມນັບມື້ນັບມີການເສື່ອມ ສານ ແຕ່ກຸ່ມປະຊາກອນທີ່ປ່ຽນເພດນັ້ນຍິງສືບຕໍ່ພົບກັບບັນຫາມິນທິທາງສັງຄົມ ແລະ ການຈຳແນກທີ່ມີຫຼາຍ.

ພາກທີ 7: ສິດທິຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ກ. ສິດເສລີພາບໃນການຈັດຕັ້ງເປັນສະມາຄົມ ແລະ ສິດໃນການຕໍ່ລອງແບບລວມໝູ່:

ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ໃຫ້ສິດແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານໃນການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນເອກະລາດຈາກສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ເຊິ່ງເປັນກະບອກສຽງຂອງ ພປປລ. ກົດໝາຍກຳນົດກ່ຽວກັບການເຈລະຈາຕໍ່ລອງ ແຕ່ກໍບໍ່ໄດ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ແລະ ກຳນົດໃຫ້ມີການກວດກາ ຂັດຕິກລິງໃນການເຈລະຈາຕໍ່ລອງທັງໝົດ ໂດຍອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ. ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ນັດຢຸດງານໄດ້ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຈຳກັດສະເພາະໃດ ໜຶ່ງ. ກົດໝາຍບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ດຳຫຼວດ, ຂ້າລາດຊະການພົນລະເຮືອນ, ຊາວຕ່າງຊາດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນຖັນແຖວກຳລັງປະກອບ ອາວຸດ ຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມສະຫະພັນແຮງງານຕ່າງໆ. ມີຂໍ້ຫ້າມທົ່ວໄປຕໍ່ການຈຳແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ລູກຈ້າງ ສຳລັບເຫດຜົນທີ່ບໍ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຮັດວຽກ, ເຖິງວ່າຈະບໍ່ມີຂໍ້ຫ້າມທີ່ຈະແຈ້ງຕໍ່ກັບການຈຳແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ກັບການຕໍ່ຕ້ານສະຫະພັນແຮງງານກໍ ຕາມ. ບໍ່ມີຂໍ້ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງສຳລັບການຄົນຕຳແໜ່ງຂອງຜູ້ເຮັດວຽກທີ່ຖືກໄລ່ອອກເນື່ອງຈາກບັນຫາກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳຂອງສະຫະ ພັນແຮງງານ.

ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ກຸ່ມແຮງງານທີ່ມີຜູ້ອອກແຮງງານ 10 ຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ຄັດເລືອກເອົາຕົວແທນລູກຈ້າງ 1 ຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ. ໃນ ບ່ອນທີ່ມີສະຫະພັນກຳມະບານຢູ່, ຫົວໜ້າສະຫະພັນຈະເປັນຕົວແທນແຮງງານໄປໃນຕົວ. ທັງຜູ້ທີ່ເປັນຕົວແທນແຮງງານ ແລະ ຫົວໜ້າກຳ ມະບານ ຈະເປັນຜູ້ເຈລະຈາຕໍ່ລອງກັບນາຍຈ້າງກ່ຽວກັບປະ ເດັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ລວມທັງເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດວຽກ ຫຼື ການຮັບແຮງ ງານ, ຄ່າຈ້າງ, ສະຫວັດດິການ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບເຊັ່ນ: ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ ນອກຫົວໜ່ວຍແຮງງານ ຫຼື ເປັນຜູ້ທີ່ເປັນນາຍຈ້າງຕົນເອງ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມກັບສະຫະພັນ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ສ້າງສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຂອງແຮງງານ ຊຶ່ງກົດໝາຍໃຫ້ຄຳນິຍາມເປັນ "ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນທີ່ເລືອກໂດຍຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ກຳມະກອນໃນຫົວ ໜ່ວຍແຮງງານໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງເຂົາເຈົ້າ".

ບໍ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນທີ່ສະໜອງໃຫ້ແກ່ການບັງຄັບໃຊ້ບົດບັນຍັດເສລີພາບໃນການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມຂອງກົດໝາຍແຮງງານ. ບົດ ລົງໃຫດຕາມກົດໝາຍສຳລັບການຝ່າຝົນເສລີພາບແຮງງານໃນການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມລວມມີ ການປັບໄໝ, ຕັດອິດສະຫຼະພາບ, ແລະ ຫຼື ເພີກ ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ. ການລົງໃຫດຕັ້ງກ່າວແມ່ນພຽງພໍຕໍ່ການລະເມີດ ຢ່າງໃດກໍຕາມ ການລະເມີດ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ກິດ

ໝາຍ ແມ່ນບໍ່ຄ່ອຍມີ.

ລັດຖະບານລາຍງານກ່ຽວກັບກິດໜ້າທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ການເປັນຕົວແທນລະຫວ່າງສະຫະພັນທີ່ເປັນເອກະລາດຢູ່ສາຂາຂອງບໍລິສັດທີ່ແຍກຢູ່ສະຖານທີ່ອື່ນ ແຕ່ສິ່ງນີ້ບໍ່ອະນຸຍາດ ຫຼື ຫ້າມ ຕາງໜ້າຂອງອົງການໃນລະດັບຂັ້ນອຸດສາຫະກຳຂະ ໜາດໃຫຍ່, ແຂວງ ຫຼື ສູນກາງ. ມີລາຍງານວ່າ ສະຫະພັນທີ່ຕ່າງໜ້າໃຫ້ກັບສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ມີຢູ່ໃນບາງອຸດສາຫະກຳເຊັ່ນ: ຕັດຫຍິບ, ໂຮງງານປະກອບດອກໄຟ ແລະ ປຸງແຕ່ງກະສິກຳ. ສະຫະພັນດັ່ງກ່າວບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການປະທ້ວງ.

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານແຮງງານບໍ່ຄ່ອຍມີຕາມການລາຍງານ ແລະ ໂດຍທົ່ວໄປ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມບໍ່ປະຕິບັດບັນຍັດການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນກິດໜ້າທີ່ແຮງງານ ໂດຍສະເພາະກັບບໍລິສັດຮ່ວມຮຸ້ນຂອງພາກເອກະຊົນ. ໃນເດືອນກຸມພາ 2018, ລັດຖະບານອອກດຳລັດເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານແຮງງານເຊັ່ນ: ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານເງິນເດືອນ ແລະ ຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກ.

ອົງຕາມກິດໜ້າທີ່ພາຍໃນປະເທດ, ບັນດາຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກັບອົງການ ຊຶ່ງຊຸກຍູ້ການປະທ້ວງ, ການເດີນຂະບວນ ແລະ ພິດຕິກຳອື່ນໆທີ່ອາດກໍ່ຄວາມບໍ່ສະຫງົບ ຫຼື ບໍ່ມີສະຖຽນລະພາບໃນສັງຄົມ ຈະສາມາດຖືກຈຳລອງ. ຂໍ້ຫ້າມໂດຍລວມຂອງລັດຕໍ່ກັບກິດຈະກຳທີ່ລັດພິຈາລະນາວ່າເປັນການຂັດຕໍ່ລະບຽບ ຫຼື ເປັນການປະທ້ວງ ຈະແມ່ນສິ່ງພາໃຫ້ບໍ່ມີສະຖຽນລະພາບ, ຜູ້ອອກແຮງງານຂາດຄວາມຮູ້ຕໍ່ບັນດາຂໍ້ກຳນົດໃນກິດໜ້າທີ່ແຮງງານສະບັບປັບປຸງ ແລະ ເປັນຊ່ອງຫວ່າງໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ໃຊ້ສິດປະທ້ວງເພື່ອການປະເຊີນໜ້າແບບເປີດກວ້າງ.

ຂ. ການຫ້າມນຳໃຊ້ແຮງງານບັງຄັບ:

ກິດໜ້າທີ່ການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານໃນທຸກຮູບແບບ. ກິດໜ້າທີ່ການນາຍຈ້າງຈາກພາກເອກະຊົນບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ, ບົດລົງໂທດສຳລັບການກະທຳຜິດໃນການໃຊ້ແຮງງານບັງຄັບແມ່ນລວມມີ ການປັບໄໝ, ໃຫ້ພັກວຽກ, ຖອດຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ດຳເນີນຄະດີ. ອາດຈະມີການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະ ອາຍາ ສຳລັບຜູ້ລະເມີດຂໍ້ຫ້າມການໃຊ້ແຮງງານບັງຄັບ. ບົດລົງໂທດສຳລັບການຄ້າມະນຸດ ຊຶ່ງລວມທັງການຄ້າແຮງງານບັງຄັບແມ່ນລວມມີ ການຕັດອິດສະຫຼະພາບ, ການປັບໄໝ, ການຍຶດຊັບສິນ. ບົດລົງໂທດດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມເຂັ້ມງວດພໍທີ່ຈະສະກັດກັ້ນການລ່ວງລະເມີດ. ເນື່ອງຈາກຈຳນວນຜູ້ກວດກາມີຈຳນວນຈຳກັດ ລວມທັງບັດໃຈອື່ນໆ, ລັດຖະບານຈຶ່ງບໍ່ສາມາດປະຕິບັດການບັງຄັບໃຊ້ກິດໜ້າທີ່ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ອົງຕາມການລາຍງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຈຳນວນໜຶ່ງ, ການສ້າງສວນຜະລິດກະສິກຳຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ລົງທຶນໂດຍຕ່າງປະເທດນຳໄປສູ່ການຂັບໄລ່ຊາວກະສິກອນທ້ອງຖິ່ນ, ເຮັດໃຫ້ເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງພວກເຂົາທີ່ຈະກາຍເປັນແຮງງານແບບບັງຄັບ. ເມື່ອບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳແບບດັ້ງເດີມ, ຊາວກະສິກອນຫຼາຍຄົນໄດ້ຊອກຫາໂອກາດໃນການຈ້າງງານແບບແຮງງານລາຍວັນຜ່ານນາຍໜ້າໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ເບິ່ງບົດລາຍງານກະຊວງການຕ່າງປະເທດສະຫະລັດອາເມລິກາກ່ຽວກັບ ການຄ້າມະນຸດ ທີ່ເວບໄຊ:

<https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/>.

ຄ. ການຫ້າມໃຊ້ແຮງງານເດັກ ແລະ ເກນອາຍຸຕໍ່າສຸດສຳລັບການຈ້າງງານ:

ກິດໜ້າທີ່ການແຮງງານເດັກມີໃນທຸກຮູບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ແຮງງານເດັກແມ່ນຜິດກິດໜ້າທີ່ຍົກເວັ້ນບາງກໍລະນີທີ່ເຂັ້ມງວດ, ຈຳກັດສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການສຶກສາ ຫຼື ສະພາບຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງເດັກ. ອາຍຸ 14 ປີ ແມ່ນເກນອາຍຸຕໍ່າສຸດສຳລັບການຈ້າງງານ. ກິດໜ້າທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກນ້ອຍອາຍຸ 14 ຫາ 18 ປີ ເຮັດວຽກໄດ້ສູງສຸດ 8 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ມື້ ໂດຍວຽກດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງບໍ່ອັນຕະລາຍ ຫຼື ຍາກ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານອາດຈ້າງເດັກນ້ອຍອາຍຸຈາກ 12 ຫາ 14 ປີ ເຮັດວຽກເບົາໄດ້. ກິດໜ້າທີ່ອະນຸຍາດສະເພາະວຽກໃນຂົງເຂດທີ່ເປັນທາງການບໍ່ແມ່ນການຈ້າງງານຕົນເອງ ຫຼື ວຽກນອກລະບົບ.

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ ແລະ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການບັງຄັບໃຊ້ກິດໜ້າທີ່ ວ່າດ້ວຍແຮງງານເດັກ ລວມທັງໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ແຕ່ການບັງຄັບໃຊ້ກິດໜ້າທີ່ ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິຜົນເນື່ອງຈາກການຂາດແຄນຜູ້ກວດກາ. ກິດໜ້າທີ່ກຳນົດບົດລົງໂທດຕັດອິດສະຫຼະພາບ ແລະ ປັບໄໝ ຊຶ່ງຖືວ່າບໍ່ພຽງພໍທີ່ຈະສະກັດກັ້ນການລະເມີດ. ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການເຜີຍແຜ່ຄວາມຮູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ, ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມສຳມະນາຮ່ວມກັນກັບຄະນະກຳມະທິການແຫ່ງຊາດສຳລັບແມ່ ແລະ ເດັກ ໃນບັນດາແຂວງພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້, ແລະ ໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບແຮງງານເດັກ ຊຶ່ງຖືເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານແຫ່ງຊາດ ສຳລັບການລົບລ້າງຮູບແບບທີ່ຮຸນແຮງທີ່ສຸດຂອງການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກ.

ມີລາຍງານກ່ຽວກັບການສະແຕວງຫາປະໂຫຍດຈາກເດັກຜ່ານການຄ້າປະເວນີ (ເບິ່ງພາກທີ 6: ເດັກນ້ອຍ).

ງ. ການຈຳແນກ ທີ່ຕິດພັນກັບການຈ້າງງານ ແລະ ການເຮັດວຽກ:

ກິດໜ້າທີ່ການຈຳແນກທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານທີ່ມີຜູ້ອອກແຮງງານ ຈາກສາເຫດທາງເພດແຕ່ກິດໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ຫ້າມສະເພາະການຈຳແນກທີ່ຕິດພັນກັບການຈ້າງງານຍ້ອນສາເຫດເຊື້ອຊາດ, ຄວາມພິການ, ພາສາ, ຄວາມແຕກຕ່າງທາງເພດ, ຕົວຕົນທາງບົດບາດຍິງຊາຍ, ຄຳເຫັນທາງການເມືອງ, ບ້ານເກີດ ຫຼື ພື້ນລະເມືອງ, ທີ່ມີໃນສັງຄົມ, ອາຍຸ, ພາສາ, ໂລກເອດ ຫຼື ຕິດພະຍາດຕິດຕໍ່ອື່ນໆ. ກິດໜ້າທີ່ການພິດຕິກຳຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານທີ່ລ່າອຽງ ຫຼື ຈຳກັດໂອກາດໃນການສົ່ງເສີມຜູ້ອອກແຮງງານ. ກິດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ຖືກປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ກິດໜ້າທີ່ ກຳນົດໃຫ້ມີການຈ່າຍຄ່າແຮງງານທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ສຳລັບການເຮັດວຽກທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຫ້າມການເລືອກປະຕິບັດໃນການ

ຈ້າງງານ ໂດຍອີງໃສ່ສະຖານະພາບການສົມຮົດ ຫຼື ການຖືພາຂອງລູກຈ້າງຜູ້ຍິງ ແລະ ກົດໝາຍປ້ອງກັນຖືກໄລ່ອອກຈາກວຽກ ເນື່ອງ ຈາກເຫດຜົນທີ່ກ່າວມານີ້, ລັດຖະບານໄດ້ມີການບັງຄັບໃຊ້ຂໍ້ຫ້າມການຈໍາແນກໃນການຈ້າງງານ ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດສໍາລັບການຈໍາຍຄ່າແຮງງານທີ່ ເທົ່າທຽມກັນ; ບົດລົງໂທດຕາມກົດໝາຍຕໍ່ກັບການຈໍາແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດດ້ານການຈ້າງງານ ແມ່ນລວມມີການປັບໄໝ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ພຽງພໍທີ່ ຈະສະກັດກັ້ນການລ່ວງລະເມີດໄດ້.

ແມ່ຍິງໄດ້ປະເຊີນກັບຄວາມທ້າທາຍຈໍານວນໜຶ່ງ ໃນການເຂົ້າເຖິງການຈ້າງງານຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

ຈ. ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບ:

ໃນເດືອນພຶດສະພາ 2018 ລັດໄດ້ເພີ່ມເງິນເດືອນຂັ້ນຕໍ່າສູດໃຫ້ບັນດາຜູ້ອອກແຮງງານຢູ່ພາກເອກະຊົນທັງໝົດ, ຊຶ່ງມັນສູງກວ່າເສັ້ນຄວາມ ທຸກຍາກແຫ່ງຊາດທີ່ໄດ້ປະເມີນໄວ້.

ກົດໝາຍກຳນົດຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກສໍາລັບອາທິດໜຶ່ງບໍ່ເກີນ 48 ຊົ່ວໂມງ (36 ຊົ່ວໂມງສໍາລັບຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປັນອັນຕະ ລາຍ). ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ 3 ຊົ່ວໂມງ. ນາຍຈ້າງອາດຈະສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານສໍາລັບການຍົກເວັ້ນ ຊຶ່ງກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດວ່າ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຫຼື ຕົວແທນຂອງພວກເຂົາຕ້ອງອາໄສມັດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມີນາດຕະຖານປ້ອງກັນສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຢູ່ບ່ອນເຮັດວຽກແຕ່ບໍ່ຄ່ອຍມີການກວດກາ. ກົດໝາຍກຳນົດສະພາບການເຮັດວຽກທີ່ ປອດໄພ ແລະ ຄ່າຊົດເຊີຍສູງຂຶ້ນຕໍ່ກັບວຽກທີ່ອັນຕະລາຍແຕ່ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ປ້ອງສະເພາະສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ແຍກຕົວເຂົາເອງ ຈາກສະຖານະການທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ. ໃນກໍລະນີມີການບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດຈາກວຽກ, ບັນດາຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຮັບຜິດຊອບຄ່າຊົດເຊີຍແກ່ຜູ້ ອອກແຮງງານ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານລາຍງານອຸປະຕິເຫດທີ່ພາໃຫ້ເກີດການບາດເຈັບຮຸນແຮງ ຫຼື ເສຍຊີວິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຫຼື ກຳນົດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານຢ່າງໜ້ອຍພັກໄດ້ 4 ມື້ ຕາມຄ່າແນະນຳຂອງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງແຮງງານ. ກົດໝາຍຍັງບັງຄັບໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ພິການໃນເວລາເຮັດວຽກ. ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດໂທດສະເພາະ ສໍາລັບການບໍ່ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸຂະພາບໃນບ່ອນເຮັດວຽກ ແຕ່ສາມາດກວດເອົາການແຈ້ງເຕືອນ, ການ ປັບໄໝ, ການສຶກສາອົບຮົມ ຫຼື ໄຈະໃບອານຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ.

ກົດໝາຍຍັງຫ້າມການຈ້າງງານແມ່ຍິງທີ່ຖືພາ ແລະ ແມ່ລູກອ່ອນໃນບ່ອນເຮັດວຽກທີ່ອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນຂອງແມ່ ຍິງ. ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການເືອນແມ່ຍິງທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ່ອນອັນຕະລາຍໃຫ້ໄປບ່ອນທີ່ປອດໄພ ແລະ ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າຈ້າງທີ່ເທົ່າກໍາ. ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ກົມຄຸ້ມຄອງແຮງງານຂອງກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມຮັບຜິດຊອບກວດກາບ່ອນເຮັດວຽກ. ຈໍານວນເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດກາ ແຮງງານຍັງບໍ່ພໍໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ.

ຜູ້ອອກແຮງງານບາງຄົນໂດຍສະເພາະຢູ່ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງຂຶ້ນຕໍ່າສູດໜ້ອຍກວ່າວຽກອື່ນ. ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວກັບການເຮັດວຽກ ລ່ວງເວລາ ຫຼື ຄ່າຈ້າງບໍ່ໄດ້ຖືກບັງຄັບໃຊ້ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມີກຸ່ມຄົນຍິກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ຫຼື ແຮງງານຕ່າງດ້າວທີ່ບໍ່ມີເອກະສານອະນຸຍາດຈໍານວນຫຼາຍໃນປະເທດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນມາຈາກປະເທດ ຫວຽດນາມ ແລະ ພະມ້າ ແລະ ກຸ່ມແຮງງານເຄື່ອນຍ້ານເຫຼົ່ານີ້ກໍ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບຖືກເອົາປຽບໂດຍນາຍຈ້າງໃນຂົງເຂດວຽກງານໄມ້ທ່ອນ, ບໍ່ ແຮ່, ແລະ ວຽກງານກະສິກໍາ. ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ມາຈາກຈີນ ແລະ ຫວຽດນາມຍັງເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດການກໍ່ສ້າງ, ການປູກຝັງ, ຄາສິ ໂນ ແລະ ການບໍລິການອຸດສາຫະກຳທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ຊຶ່ງເປັນຂະແໜງການທີ່ມັກມີການລະເມີດທາງດ້ານຄ່າຈ້າງ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸ ຂະພາບໃນບ່ອນເຮັດວຽກ.

ໃນເດືອນຕຸລາ ມີລະເບີດແຕກຢູ່ໂຮງງານຊີນັງ ທີ່ມີເຈົ້າຂອງເປັນຄົນຈີນ ພາໃຫ້ມີຜູ້ເສຍຊີວິດໜຶ່ງຄົນ ແລະ ມີຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຄົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໄກ້ ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ. ສິນວນຊົນສາກົນໄດ້ລາຍງານຄ່າເວົ້າຂອງຜູ້ຢູ່ອາໄສທີ່ກ່າວວ່າ "ໂຮງງານຈີນບໍ່ເຄີຍເຕືອນປະຊາຊົນກ່ຽວກັບການລະເບີດ ລ່ວງໜ້າ". ໃນເດືອນສິງຫາ ຄອງລະບາຍນໍ້າຂອງໂຄງການໄຟຟ້ານໍ້າຕົກຂະໜາດນ້ອຍທີ່ກໍາລັງກໍ່ສ້າງໄດ້ພັງ ພາໃຫ້ເກີດນໍ້າຖ້ວມປ່ອນຢູ່ ອາໄສແກ່ບັນດາຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງ. ບໍ່ມີລາຍງານເຖິງການບາດເຈັບແຕ່ກໍ່ມີຄວາມເປັນທ່ວງຕໍ່ກັບຄວາມປອດໄພຂອງບັນດາໂຄງການໄຟ ຟ້ານໍ້າຕົກທີ່ຂາດການກວດກາ.